

Helyi Esélyegyenlőségi Program

2019-2024

Sümegeprága Települési
Önkormányzat

2019. március

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	10
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	12
1. Jogszabályi háttér bemutatása	12
2. Stratégiai környezet bemutatása	17
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	19
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	43
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	55
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	70
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	76
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	76
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	77
1. A HEP IT részletei	77
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	77
A beavatkozások megvalósítói	78
Jövőképünk.....	78
3.	81
6.	84
7.	85
10.	88
11.	89
Megvalósítás	90
A megvalósítás előkészítése	90
A megvalósítás folyamata	90
Monitoring és visszacsatolás	93
Nyilvánosság	93
Érvényesülés, módosítás.....	95
4. Elfogadás módja és dátuma	96

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Bazsi Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Sümegprága első lakói cseh és morva szénégetők voltak, akiket a veszprémi püspök telepített le, valószínűleg a tatárjárást követő időkben. A község múltjára vonatkozó okmányok, régi iratok és plébániai anyakönyvek az 1748. évi nagy tűzvészben megsemmisültek, így csak néhány szegényes levéltári adat maradt az utókorra.

Az első hiteles oklevél 1436-ban említi meg, Praga néven. Ekkor a Sümegi várhoz tartozott. A veszprémi püspök birtokolta évszázadokon keresztül. A török hódoltság idején – 1563-1566 – a sümegi náhie Braga nevű falujának 11 háza 50 akcse adóval Hüsszein Diváne tímárja (hűbére) volt. Sümeghez tartozott 1632-ben is. Később a törökök elpusztították, és csak a XVIII. század elején népesült be ismét. Prága néven egészen 1902-ig szerepelt. Ekkor kapta a Sümeg előnevet, megkülönböztetésül más hasonló nevű helységektől. Sümegprágának 1939-ben 913 katasztrális hold területe és 718 lakosa volt. Lakóházaink száma 143. Római katolikus népiskola és továbbképzés működött a faluban. Lakossága tiszta magyar és római katolikus vallású volt. A község templomát Acsády Ádám veszprémi püspök építette 1740-ben. A község 1950-ig Zala megye közigazgatási területe, Sümeg járási székhellyel. Püspökségi erdő vette körül a falut a felszabadulás előtt. A lakosság jó része részes arató volt a püspöki uradalomban; sokan vállaltak napszámot vagy sommásmunkát helyben és távoli vidékeken egyaránt. Néhányan a Sümegi bazaltbányában dolgoztak.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1970-ben 839 lelkes községként tartották számon a tapolcai járásban. A sümegi járáshoz 1966. április 1-ig tartozott. A tanácsválasztásokig Bazsi közigazgatási területe volt. 1969. július 1-től közös tanácsot alkotott a sümegi községi tanáccsal (1950-től 1969-ig önálló tanácsa volt). 1994-től körjegyzőségi székhely volt, majd 2013. január 1-jétől a Gógánfai Közös Önkormányzati Hivatalhoz csatlakozott.

Bazsi községgel közös Körjegyzőséget tart fenn. A községnek hét utcája és 222 lakóháza van. Villanyt 1959-ben kapott. Korábban csak földút kötötte össze a külvilággal, ma portalanított bekötőútja van. Új, két tantermes iskolát és pedagóguslakásokat építettek 1968-ban. Később bővítették az iskolát újabb tantermekkel. Ma az épületben óvoda, könyvtári szolgáltató hely és közösségi tér működik. Vízfűtést 1966-67-ben kapott a község. A lakosság 360 ezer forinttal és társadalmi munkával járult hozzá a vízműhöz, melynek munkái már 1949-ben megkezdődtek. Az önkormányzat épülete, melynek földszintjén az orvosi rendelő helyezkedik el, 1993-ban épült. Autóbuszjárata kielégítő. Amíg nem volt, az emberek gyalog, fejkosárral hordták áruikat a sümegi piacra. Híres gyümölcsstermesztő község ma is. A zártkertekben szőlőt, gyümölcsöt termesztenek. Piacuk Sümeg, Tapolca és Keszthely. Számos kőbányász dolgozott a sümegi bazaltkőbányában, amit 1967-ben villamosítottak, korszerűsítettek, - napjainkban már nem működik.

Sümegprágán 1959 márciusában alakult termelőszövetkezet, Új Tavasz néven. A sümegi Kossuth Tsz-szel 1968. január 1-én egyesült. Elsősorban állattenyésztéssel foglalkoztak. Ma 220 lakóháza és 640 lakója van. A Bakony-hegység lábánál, Sümeg és Keszthely között a Marcal patak völgyében fekszik. Délről lombos erdő, szőlő és gyümölcsös öleli körül, panorámája az Alpok havasait is láttatja. Híres a szelídgesztenyéről és a borfestéshez használt otelló szőlőjéről, melyből ma már gyümölcslevet is készítenek. **A falu** teljes közmű ellátottságú, a szervezett személyszállítást a tapolcai székhelyű Remondis Kft. végzi. A családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat heti egy alkalommal tart fogadóórát a településen. Napközi Otthonos Óvoda központja, melyet Bazsi községgel közösen tartja fenn.

A község szívesen várja az idelátogató vendégeket, különösen a nyugalomra és csendre vágyó zöldturizmust kedvelőket. A szórakozni vágyók 10-20 km-en belül válogathatnak, hisz az 5 km-re fekvő Sümeg – a középkori várában zajló színvonalas történelmi játékok mellett – számos látnivalóval szolgál. 20 km-re a Balaton és Hévíz, ahol a strandolás és a gyógyfürdőzés egyaránt biztosított. A falutól 10 km-re Zalaszántón épült Európa első és egyben legnagyobb buddhista sztupája.

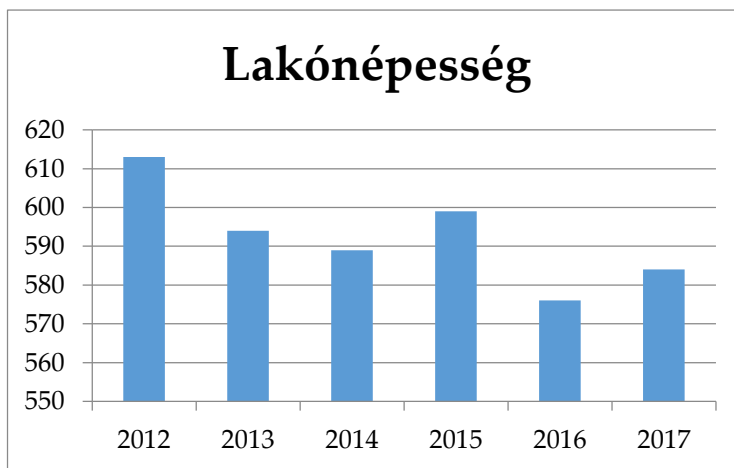
A környező kistelepülések is sok érdekességet mutatnak be a bakonyi hagyományokból.

A lakónépesség adatsorba a ténylegesen helyi települési közösséget alkotó lakosságot számítjuk: akik a településen állandó lakcímmel, esetleg ezen felül ugyancsak a településen tartózkodási hellyel, vagy más településen állandó lakcímmel, de településünkön tartózkodási hellyel rendelkeznek. Akik településünkön rendelkeznek ugyan állandó lakcímmel, de más településen tartózkodási helyet létesítettek, nem számítandók a lakónépességbe. A lakónépességi adatsor szociológiai tartalma annak a körnek a meghatározása, amelyet nem ért más település irányából elszívó hatás.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	613	bázis év
2013	594	96,9%
2014	589	99,2%
2015	599	101,7%
2016	576	96,2%
2017	584	101,4%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

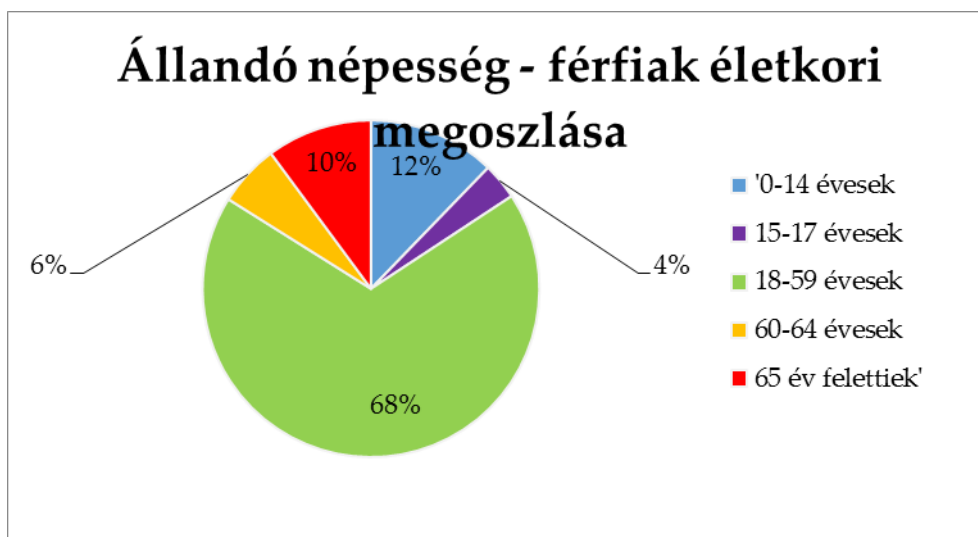
A fenti táblázat alapján elmondható, hogy a lakónépesség száma csökkent.

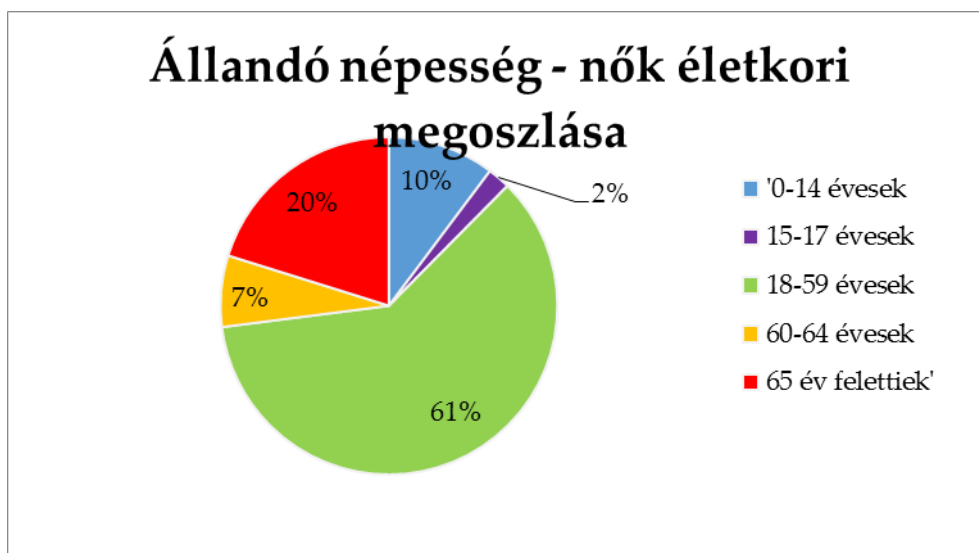
Állandó lakosságszámba számítanak azok, akik településünkön létesítettek állandó lakcímet. Ez az adatsor inkább deklaratív jellegű, mintsem szociológiai, viszont az önkormányzat költségvetési tervezés, a pályázati tevékenység hivatalos és mérvado viszonyzáma.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	286	322	608	47,04%	52,96%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	14	2,3			
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	35	33	68	5,26%	5,26%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	10	7	17	1,37%	1,60%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	195	195	390	33,87%	31,35%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	17	22	39	3,20%	2,97%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	29	65	94	4,81%	9,84%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A nemek szerinti megoszlás 2016. évben vizsgált adatai egyenlő nemi megoszlást mutatnak. Ezt az állapotot a 65. évtől felgyorsuló férfi mortalitás átírja, a nők közel kétszeresének egyedül maradását vételezve.

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

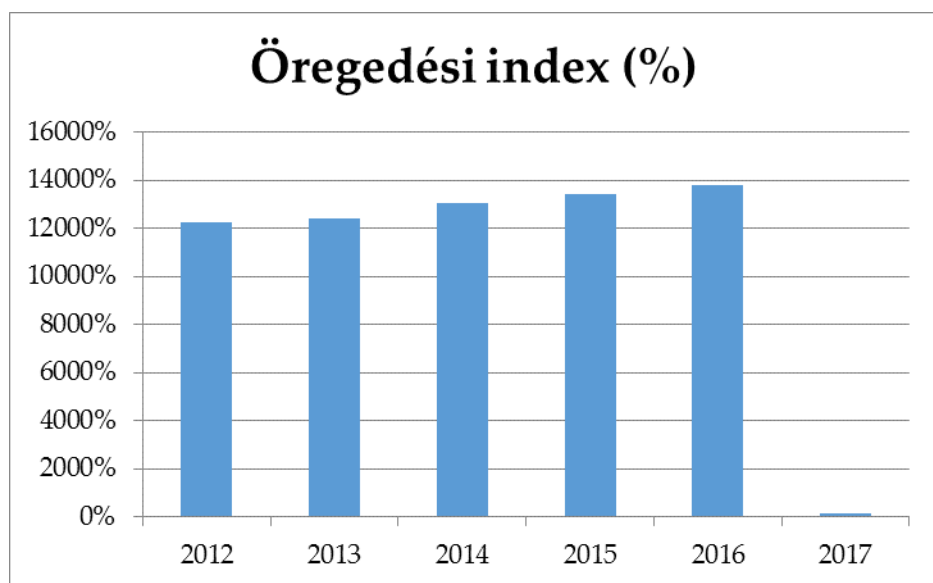
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			0
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	7	11	4
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	8	8	0
Összesen	15	19	4

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

Az adott időszakban kevés volt a születés.

Az öregedési index megmutatja a 65. év feletti és a 0-14 éves korosztályok arányát.

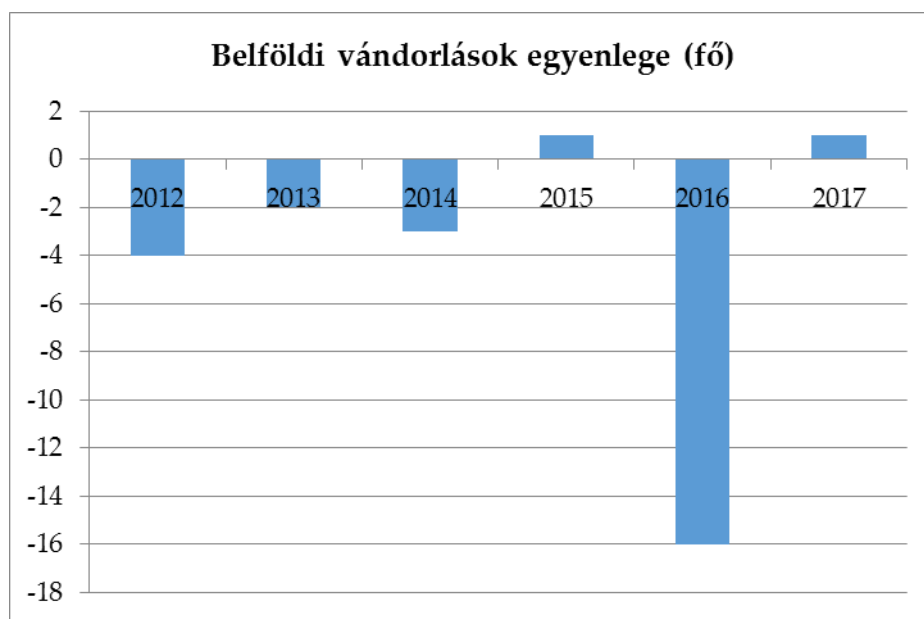
3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2012	97	79	122,8
2013	93	75	124
2014	90	69	130,43
2015	94	70	134,29
2016	94	68	138,24
2017	89	65	136,92%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

Sümegeprága településen nem beszélhetünk előregedésről, mivel a kiskorú lakosok száma valamennyire növekedett a 65 év feletti állandó lakosság számához viszonyítva. Ez a fiatal házaspárok lakásvásárlásával, illetve letelepedésével hozható összefüggésbe.

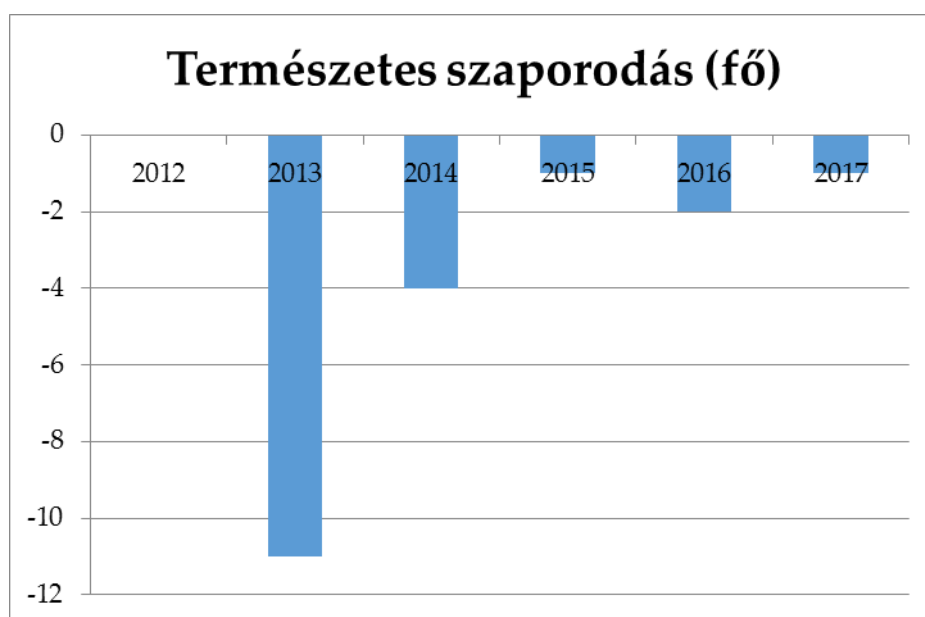
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	9	13	-4	-6,3
2013	10	12	-2	-3,2
2014	10	13	-3	-4,83
2015	14	13	1	1,6
2016	11	27	-16	-26,32
2017	10	9	1	1,1
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR				

Mint ahogy már az előzőekben is utaltunk rá, az elvándorlás nagyobb mértékű volt a településen, mint az odavándorlás. Ez a fiatalok elköltöztetésével magyarázható.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás			
Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő) (TS 0703)
2012	4	4	0
2013	3	14	-11
2014	2	6	-4
2015	6	7	-1
2016	5	7	-2
2017	4	5	-1
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

A természetes szaporodás, vagyis az élve születések és halálozások számának különbsége a 2017. évben jelentősen csökkent.

Értékeink, küldetésünk

Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték. Megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen jó minőségű szolgáltatásokra, az esélyegyenlőtlenséggel küzdő emberek előnyben részesítését az élet minden területén, függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, egészséges vagy fogyatékkal él, milyen a származása vagy az anyagi helyzete.

Az elmúlt évtizedekben az ország különböző régiói, kistérségei, települései között egyre nagyobb gazdasági, foglalkoztatási és szociális különbségek jöttek létre. Ahol a társadalmi különbségek érezhetőbbé váltak, ott a helyi szociális rendszer iránti szükségletek is megnövekedtek. A rendelkezésre álló erőforrások azonban sok helyen kevésnek bizonyulnak, és csak a szükséges jogszabályban előírt minimális ellátásokra korlátozódnak.

Településünknek törekednie kell az egyenlőtlenségek leküzdésére, gazdasági és szociális kohézió erősítésére. A partnerség, együttműködés, az együttgondolkodás mindannyiunk feladta azért, hogy a megfogalmazott célok ne csak innovációs lehetőségek legyenek, hanem összefogással megvalósulhassanak. Ahhoz, hogy a település esélyegyenlőségi tervében megfogalmazott célok megvalósuljanak, szükség van a folyamatos tervezésre, a változó körülményekhez való alkalmazkodásra, melyhez elengedhetetlen a területen dolgozó szociális szakemberek, a mindennapi ellátásban dolgozók és a helyi önkormányzat folyamatos párbeszéde, partnersége, közös nyelve.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Sümeprága Települési Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőségi program célja, hogy Sümeprága olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés formáját, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve.

Az esélyegyenlőség és egyenlő hozzáférés biztosításán túl egyes társadalmi csoportok esetében, olyan támogató lépések megtételére van szükség, melyek az esélyegyenlőség előmozdítását szolgálják, így különösen a:

- mélyszegénységben élők, romák
- gyerekek
- nők
- fogyatékos személyek
- idősök tekintetében.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat, melynek tagjai az érintett intézmények szakemberei:

- óvoda,
- általános iskola,
- gyermekorvos,
- háziorvos,
- fogorvos,
- védőnő,
- rendőrség,
- szociális ügyintéző,
- szociális alapszolgáltatási intézmény, gyermekjóléti szolgálat
- civil szervezetek,
- alapítványok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebtv.) előírásai alapján végeztük.

A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Általános fogalomértelmezés

Diszkrimináció (hátrányos megkülönböztetés)

Az Ebtv. (az Egyenlőbánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról 2003. évi CXXV. Törvény) közvetlen diszkriminációnak tekinti, ha neme vagy más hasonló személyes tulajdonsága következtében valakivel kedvezőtlenebbül bánnak, mint más – egyéb tekintetben hasonló helyzetű– személyekkel.

Közvetett diszkrimináció

Ha bizonyos rendelkezések, intézkedések végrehajtásakor kiderül, hogy bár a felszínen semlegesnek mutatkoznak, egy jól beazonosítható csoporthoz tartozó személyek mégis látványosan többségben vannak azok közt, akiknek a jogszabály, intézkedés vagy munkahelyi gyakorlat hátrányt okoz.

Előnyben részesítés

Az előnyben részesítés egy ún. puha eszköz: mindaddig, amíg az adott döntési szinten – vagy szakterületen – dolgozók között bármelyik nem aránya el nem éri legalább a 40%-ot, azonos

erényekkel rendelkező jelöltek közül a gyengébben reprezentált nemhez tartozót kell fölvenni, illetve kinevezni.

Szegregátum

Szegregátumnak azok a területek tekintendők, melyek megfelelnek az alábbi mutatók egyikének: minimum egy háztömbből-négy utca és egy közterület között elhelyezkedő ingatlanokból - álló településrész, ahol az alacsony státuszú lakosság (az aktív korú népességben belül legfeljebb 8 általános végzettséggel rendelkezés rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők) aránya (szegregációs index) meghaladja az 50 %-ot, és a terület lakónépességének száma eléri az 50 főt. A terület népességszámát jelen időszakra a Népesség nyilvántartó alapján kell definiálni.

Fogyatékos személy

Aki érzékszervi - látás, hallásszervi -, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben, vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: „Fot.”) már differenciáltabb szabályozást ad: megkülönbözteti az akadálymentesség és az egyenlőesélyű hozzáférés fogalmát.

SNI

Sajátos nevelési igényről beszélünk azoknál a gyermekeknél, akiknek nevelhetősége eltér a többi gyermekétől. Iskoláztatási szempontú, nem diagnosztikus, a mai magyar közoktatási törvényben használatos kifejezés. Az ebbe a csoportba tartozó gyermekek nevelése-oktatása eredményességének érdekében biztosítani kell az óvodai, iskolai követelmények módosítását és a szokásostól eltérő, nagyobb mértékű pedagógiai segítségnyújtást. Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló:

- a., testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos;
- b., pszichés fejlődési zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott (például dyslexia, dysgráfia, dyscalculia, autizmus, kóros hyperkinetikus vagy kóros aktivitászavar).

Funkcionális akadályozottság

A gyógypedagógia új „fogyatékoság-főfogalma”, amely a funkcionális egészség bármely területén létrejövő zavar = funkcionális képességzavar, röviden = képességzavar, amely lehet a testi funkciók, testi struktúrák akadályozottsága, a tevékenység akadályozottsága (individuális síkon), és a részvétel akadályozottsága (társadalmi síkon).

Fogyatékos személy

Aki érzékszervi - látás-, hallásszervi, - mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben, vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára

tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: „Fot.”) már differenciáltabb szabályozást ad: megkülönbözteti az akadálymentesség és az egyenlőesélyű hozzáférés fogalmát.

Az akadálymentesség

Az épített környezeti feltételekre vonatkozó követelmény. A fogalom pontos meghatározását a Fot. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Éptv.) 2. §-ának 1. pontjára utalja. Ez utóbbi jogszabály definíciója szerint akadálymentes az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális létesítményekre, eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük. Az Éptv. felhatalmazása alapján megalkotott országos településrendezési és építési követelményekről szóló jogszabály is átveszi ezt az akadálymentesítési koncepciót.

Az egyenlőesélyű hozzáférés

fogalmát a Fot. a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés tekintetében definiálja. „Egyenlőesélyű hozzáférés: a közszolgáltatás egyenlőeséllyel hozzáférhető akkor, ha igénybevétele - az igénybe vevő állapotának megfelelő önállósággal - mindenki, különösen a mozgási, látási, hallási, mentális és kommunikációs funkciókban sérült emberek számára akadálymentes, kiszámítható, értelmezhető és érzékelhető; továbbá az az épület, amelyben a közszolgáltatást nyújtják, mindenki számára megközelíthető, a nyilvánosság számára nyitva álló része bejárható, vészhelyzetben biztonsággal elhagyható, valamint az épületben a tárgyak, berendezések mindenki számára rendeltetésszerűen használhatók és a szolgáltatások egyformán igénybe vehetők.”

Közszolgáltatás

az állami, illetőleg az önkormányzati feladatellátást nyújtó szervek, intézmények által nyújtott szolgáltatások, a működésük során kifejtett tevékenységek. Mindez lényegében magában foglalja a közsféra szolgáltatásait. Közszolgáltatásnak minősül továbbá minden ügyfélszolgálati rendszerben működő szolgáltató tevékenység, függetlenül attól, hogy ki a szolgáltatás nyújtója. A feladat ennél fogva kiterjed a piaci szektor szereplőire is. Az érintett érdekvédelmi szervek kezdeményezésére a törvény közszolgáltatásnak minősíti a település vagy településrész közellátását szolgáló, hatósági engedély vagy hatósági kötelezettség alapján végzett nyilvános szolgáltató tevékenységeket is. Nyilvánvaló ugyanis, hogy a fogyatékos személyek többsége első sorban nem a kormányzati szervek épületeinek a látogatója. Sokkal gyakoribb pl. az áruházak, a vendéglátó-ipari és idegenforgalmi egységek, a vállalkozásként működő gyógyszertárak használata. A Fot. ezeken kívül a fogyatékos embereket megillető egyes jogok és az esélyegyenlőség egyes célterületeinek tekintetében speciális szabályokat határoz meg az akadálymentesség ill. a hozzáférhetőség megteremtésével valamint az erre vonatkozó határidőkkel kapcsolatban. A fogyatékos személyek társadalmi részvételét azonban nem csupán ilyen természetű akadályok nehezítik meg, lehetetlenítik el. Lehetséges, hogy a fogyatékos személy egy adott intézmény (munkahely, iskola, kórház stb.) munkaszervezési, szakszemélyzeti vagy más, nem a fizikai ill. kommunikációs közeg nehézségeiben álló hiányossága miatt jut hátrányba másokhoz képest az intézménnyel való jogviszony létesítése, fenntartása vagy megszüntetése kapcsán. Az akadály ill. annak elhárítására való kötelezettség ennél fogva sokkal szélesebb

értelmezést kell, hogy kapjon. Erre a kiterjesztő értelmezésre a magyar jogalkotót és jogalkalmazót ma már nemzetközi ill. európai jogforrások is kötelezik. Az ezekben a jogforrásokban szereplőfogalom az „ésszerű alkalmazkodási kötelezettség”, amely szerint a kötelezettnek minden, bármely természetű módosítást, átalakítást meg kell tennie, mely biztosítja a fogyatékos személy számára a kötelezettel létesíthető, adott jogviszonyban való részvételt, amennyiben ez nem jelent a kötelezett számára indokolatlan, aránytalan terhet. Az ésszerűalkalmazkodás kötelezettségének az uniós keretirányelv alapján a foglalkoztatás terén, az ENSZ Konvenciója alapján pedig számos más területen (nőjogok, otthon és a család védelme, oktatás, egészségügy, munkavállalás, megfelelő életszínvonal és szociális védelem, politikai életben és a közéletben való részvétel stb.) is meg kell felelni.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (2013. január 1-étől hatályba lépő) rendelkezik.

2011. évi CLXXXIX. Törvény Magyarország helyi önkormányzatairól

13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítségét célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- 8a.* szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaságszervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;

19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

(2) Törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.

Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti.

Sümeprága Települési Önkormányzatának Képviselő-testülete a többször módosított szociális igazgatásról és a szociális ellátásról szóló 1993. évi III. törvény által kapott felhatalmazás alapján a pénzbeli és természetbeni támogatások rendszeréről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális és gyermekjóléti ellátásokról szóló 2/2015. (II.28.) feltételeinek megállapításáról, a szociális ellátás intézményrendszeréről és az ellátások felhasználásának ellenőrzéséről rendelkezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció – az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § értelmében a jegyző által előkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési rendelet-tervezetet a polgármester február 15-éig, ha a központi költségvetésről szóló törvényt az Országgyűlés a naptári év kezdetéig nem fogadta el, a központi költségvetésről szóló törvény hatálybalépését követő negyvenötödik napig nyújtja be a képviselő-testületnek, melyet a testület rendelet formájában hagy jóvá.

Gazdasági program - a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a értelmében a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.

Településrendezési terv – Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (továbbiakban 1997. évi LXXVIII. tv.) 6. §-a alapján a települési önkormányzat – a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzatok a külön jogszabályban meghatározott hatáskörük szerint – a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészíttetésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv - Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett. A településszerkezeti tervet a települési

önkormányzatnak legalább tízévenként felül kell vizsgálnia, és szükség esetén a terv módosításáról vagy az új terv elkészítéséről kell gondoskodnia. A tízévenkénti szükséges felülvizsgálat során gondoskodni kell az időközben történt módosítások egységes tervbe foglalásáról.

Településfejlesztési koncepció - az 1997. évi LXXVIII. törvény értelmében a fejlesztés összehangolt megvalósulását biztosító és a településrendezést is megalapozó, a település közigazgatási területére kiterjedő önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, önkormányzati határozattal elfogadott dokumentum, amely a település jövőbeni kialakítását tartalmazza. A fejlesztési koncepció elsősorban településpolitikai dokumentum, amelynek kidolgozásában a természeti-művi adottságok mellett a társadalmi, a gazdasági, a környezeti szempontoknak és az ezeket biztosító intézményi rendszernek van döntő szerepe. A törvény 7. §-a értelmében a településfejlesztési koncepcióban foglaltak megvalósítása érdekében a városok és több település közös fejlesztési tervezése esetén integrált településfejlesztési stratégiát kell készíteni. Az integrált településfejlesztési stratégia meghatározza a települések településfejlesztési tevékenységet, összehangolja a különböző szakpolitikai megközelítéseket, összefogja és ütközteti az érintett partnerek (üzleti szektor, civil szektor, közsféra szereplői, lakosság) céljait, elvárásait.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

Bazsi község tagja a Sümegprága Települési Önkormányzat által működtetett óvodafenntartó társulásnak és a szociális és gyermekjóléti feladatait is társulási formában látja el.

A Gógánfai Közös Önkormányzati Hivatalhoz tartozó 11 település (Bazsi, Dabronc, Gógánfa, Hettyefő, Megyer, Rigács, Sümegprága, Ukk, Zalaerdőd, Zalagyömörő, Zalameggyes) 2015. január 1-jével létrehozta a Marcal Vidéki Önkormányzatok Szociális Társulása Szociális és Gyermekjóléti Intézményét.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TeIR adatbázisból, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze, felhasználtuk az ágazati beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait. Azoknál az adatoknál, amelyekre nyilvántartás nincs, és nem is lehet, ott a 2011. évi népszámlálás adataiból indultunk ki. Főleg a fogyatékkal élők és a romák adatainak meghatározása ütközött nehézségekbe: a fogyatékkal élőkről nagyon kevés statisztikai adat ismert, a romáknál pedig települési szinten nincs, aki romának vallja magát, így őket nem lehet ebbe a csoportba sorolni.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység: azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira –, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.)

A foglalkoztatási és szociális, valamint egészségügyi ellátásokhoz történő hozzáférés, a lakhatási körülmények javítását szolgálhatják.

_ 1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról (továbbiakban: Szt.) A törvény meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formait, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogköret, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális,

gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

a családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) A törvény meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formáit, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.

a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ft.) A törvény célja a munka és a foglalkozás szabad megválasztásához való jog gyakorlásának elősegítése, a foglalkoztatási feszültségek feloldása, valamint az álláskereső támogatásának biztosítása.

a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. tv. A törvény célja a nemzetiségek sajátos kultúrájának megőrzésének, anyanyelvük ápolásának és fejlesztésének, egyéni és közösségi jogainak széleskörű biztosításának elősegítése, figyelemmel Magyarország Alaptörvényében a magyarországi nemzetiségek ügye iránt kinyilvánított felelősségvállalásra, továbbá a nemzetiségek védelme érdekében.

Az Ebktv. 8. és 9. §-ai értelmében közvetlen, illetve közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt nemzetiséghez tartozása, társadalmi származása, vagyoni helyzete miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban, vagy az a rendelkezés, amely ezen személyeket, csoportokat lényegesen nagyobb arányban hozza hátrányos helyzetbe mint a velük összehasonlítható személyeket, csoportokat.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Az 1993. évi III. törvény 4. § (1) bekezdése alapján

a) jövedelem: – az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b)–(1c) bekezdésekben foglaltakra – az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett

aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó – megszerzett – vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és

ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;

b) vagyon: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek

ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy

bb) együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű;

A családok, háztartások életkörülményeit elsősorban a havi nettó jövedelem nagysága határozza meg. Az egy főre jutó jövedelmet nagymértékben befolyásolja, hogy az együtt élő családtagok közül hányan tartoznak a keresők és hányan az eltartottak közé.

Ezen belül az eltartottak életkora, egészségi állapota is meghatározó lehet. A továbbtanulással, a képzések fontosságának előtérbe kerülésével egyre nagyobb számban maradnak eltartottak a 18 év feletti gyermekek is.

A társadalmi szegénységben élő családok egyik csoportjára általában jellemző az anyagi és tárgyi szűkösség, de a szülők egészségesek, dolgoznak, megfelelően szervezik a család életét, érzelmi kötődéseik szorosak. Rugalmasan tudnak alkalmazkodni a változó körülményekhez, értékrendjükben a társadalmi normákhoz igazodnak. Bár intellektuális területen általában hátrányt szenvednek, de életvezetésükben jellemző a céltudatosság, a küzdeni akarás, ezért erősen motiváltak.

A szegénységben élők másik csoportjára jellemző, hogy nagyon alacsony a jövedelmük, ezért anyagi és tárgyi ellátottságuk csekély, a létminimum alatt élnek. Életvezetési zavarai miatt még a kevés jövedelmet is rosszul osztják be. A családtagok egymáshoz való kötődése bizonytalan, labilis, önálló életvezetési képességük csökkent.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

Az életszínvonal emelkedésének legmeghatározóbb tényezője a munkaerő-piacon való részvétel, hiszen a jövedelemszerzés legáltalánosabb formája a munkavégzés. Így azoknak a családoknak, amelyekben a háztartásban munkanélküli vagy inaktív személyek élnek, nagy az esély a szegénnyé válásra.

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

A helyi önkormányzat az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- a) közfoglalkoztatást szervez,
- b) figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- c) döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- d) az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

Hátrányos megkülönböztetés, előnyben részesítés a foglalkoztatás területén – Ebktv. 21. § - 23. §

Az egyenlő bánásmód követelményének sérelmét jelenti különösen, ha a munkáltató a munkavállalóval szemben közvetlen vagy közvetett hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, pl. a munkához jutás során, a munkához jutás felvételi eljárása keretében, stb.

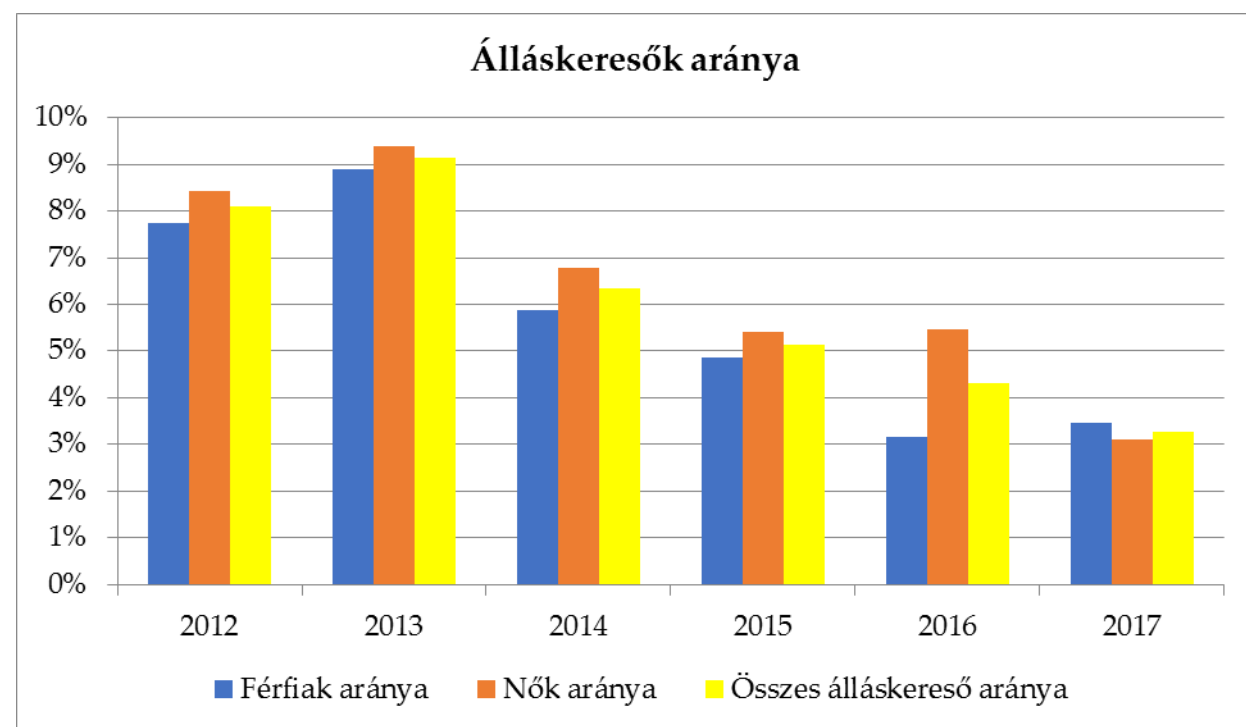
Előfordulnak olyan speciális helyzetek, amikor indokolt, hogy a munkáltató különbséget tegyen helyzetük, tulajdonságuk, jellemzőjük alapján a munkavállalók között, ezért az Ebktv. értelmében nem minősül az egyenlő bánásmód követelménye megsértésének, ha az a munka jellege vagy természete alapján indokolt, az alkalmazásnál számba vehető minden lényeges és jogszerű feltételre alapított arányos megkülönböztetés. A 23. § biztosítja annak a lehetőségét, hogy törvény, kormányrendelet, illetve kollektív szerződés a munkavállalók meghatározott körére – a foglalkoztatási jogviszonnyal vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonnyal összefüggésben – eltérjen az egyenlő bánásmód követelményétől, amennyiben ennek célja valamely hátrányosabb helyzetű csoporttal kapcsolatban előnyben részesítési szabályok meghatározása, pozitív diszkrimináció alkalmazása.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskereső száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	226	234	460	17,5	7,7%	19,75	8,4%	37	8,1%
2013	228	232	460	20,25	8,9%	21,75	9,4%	42	9,1%
2014	230	232	462	13,5	5,9%	15,75	6,8%	29	6,3%
2015	231	231	462	11,25	4,9%	12,5	5,4%	24	5,1%
2016	222	224	446	7	3,2%	12,25	5,5%	19	4,3%
2017	217	225	442	7,5	3,5%	7	3,1%	15	3,3%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

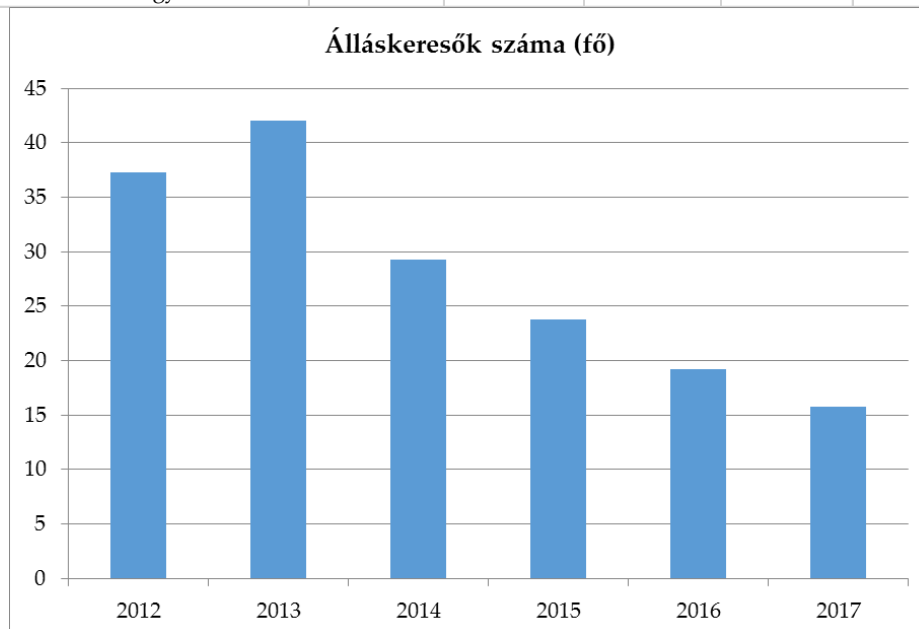

A KSH adatai alapján a 2018. márciusában nyilvántartott álláskeresők száma Magyarországon 284.565 fő, a munkanélküliségi ráta 2018. II. negyedévben 3,6 % volt. A férfiak munkanélküliségi rátája 2018. február-áprilisban 3,4 %, a nőké 4,3 %. A munkanélküliség átlagos időtartama az egy évvel korábbihoz képest 17,1 hónap volt, a munkanélküliek 43,5 %-a legalább egy éve keresett állást, vagyis tartósan munkanélküli volt.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		37	42	29	24	19	16
20 év alatti (TS 1002)	Fő	0	0,25	0,75	0,75	0,5	0,5
	%	10,0%	25,0%	75,0%	75,0%	50,0%	3,2%
20-24 év (TS 1003)	Fő	7,5	7,75	3,75	2,25	1,75	1,75
	%	750,0%	775,0%	375,0%	225,0%	175,0%	175,0%
25-29 év (TS 1004)	Fő	5,5	6,5	4,5	2,25	3,25	1,5
	%	550,0%	650,0%	450,0%	225,0%	325,0%	150,0%
30-34 év (TS 1005)	Fő	2,5	3,25	1,75	2,5	1,25	1,25
	%	6,7%	7,7%	6,0%	10,5%	6,5%	7,9%
35-39 év (TS 1006)	Fő	1,25	3	0,75	1,5	1	1
	%	3,4%	7,1%	2,6%	6,3%	5,2%	6,3%
40-44 év (TS 1007)	Fő	4,5	4,5	4	4,5	1	1
	%	12,1%	10,7%	13,7%	18,9%	5,2%	6,3%
45-49 év (TS 1008)	Fő	5	3	2,5	2	2,5	1,25
	%	13,4%	7,1%	8,5%	8,4%	13,0%	7,9%
50-54 év (TS 1009)	Fő	4,5	7,75	5,25	1,75	1,5	1
	%	12,1%	18,5%	17,9%	7,4%	7,8%	6,3%
55-59 év (TS 1010)	Fő	5,5	4,75	4	4,25	1,75	2
	%	14,8%	11,3%	13,7%	17,9%	9,1%	12,7%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	1	1,25	2	2	4,75	4,5
	%	2,7%	3,0%	6,8%	8,4%	24,7%	28,6%

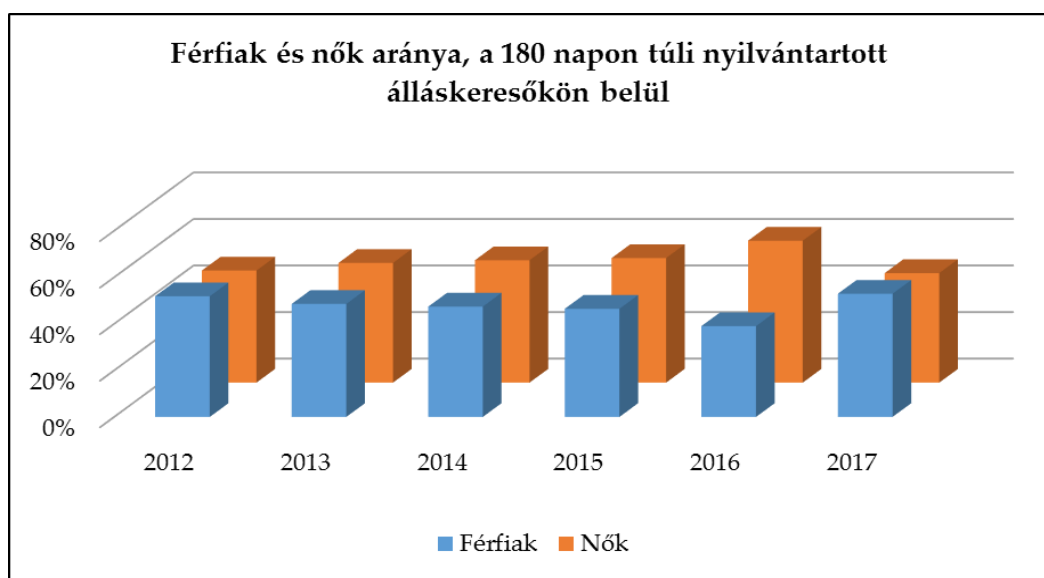
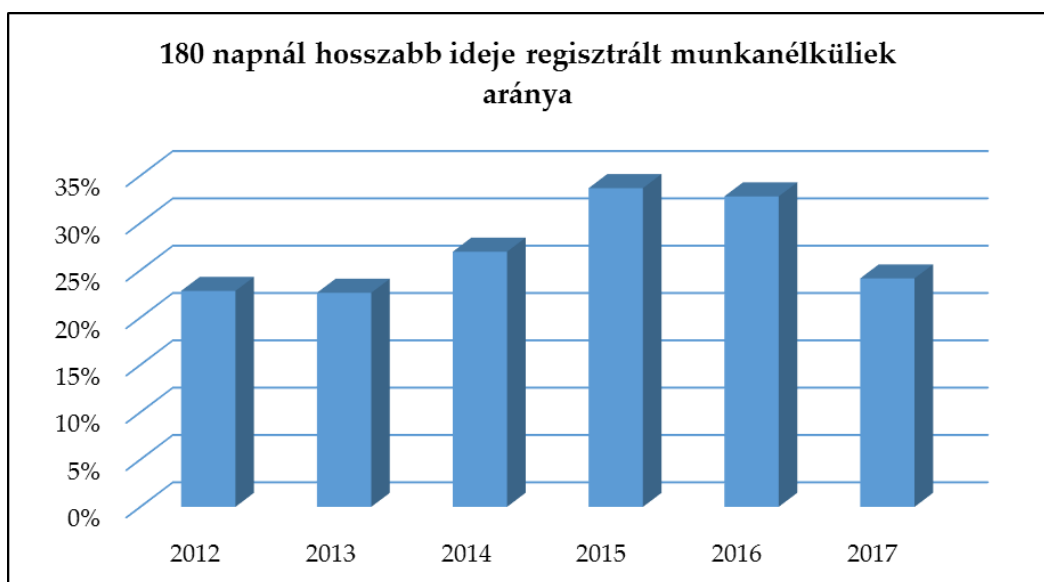
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküli	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	22,82	14	13	27	51,9%	48,1%
2013	22,62	17	18	35	48,6%	51,4%
2014	26,96	11,5	12,75	24	47,4%	52,6%
2015	33,68	8,25	9,5	18	46,5%	53,5%
2016	32,81	4	6,25	10	39,0%	61,0%
2017	24,14	4,5	4	9	52,9%	47,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

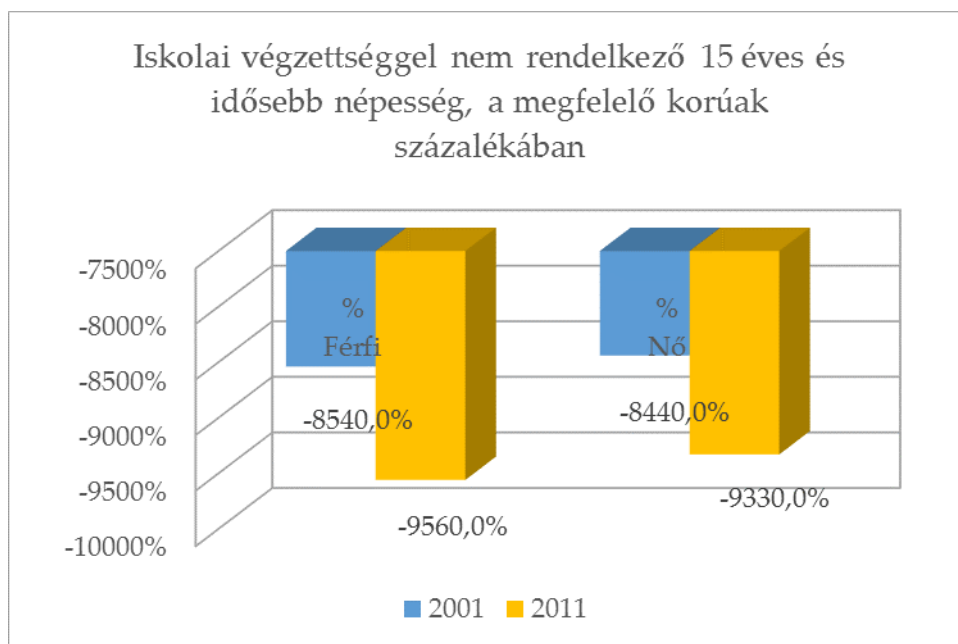
Év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#####	n.a.	#####	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2013	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#####	n.a.	#####	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2014	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#####	n.a.	#####	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2015	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#####	n.a.	#####	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2016	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#####	n.a.	#####	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.	#####	n.a.	#####	#ÉRTÉK!	#ÉRTÉK!
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal									

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

A rendelkezésünkre álló népszámlálási adatok szerint a 8. osztályt elvégzett lakosság aránya mindkét nemnél növekedett, de a nők iskolázatlansága magasabb. Figyelemmel arra, hogy ez az adat országos, a helyi viszonyokra vonatkozó speciális következtetést nem lehet levonni, továbbá a településen nem lehet kimutatni az ezzel összefüggésbe hozható magasabb női munkanélküliséget.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

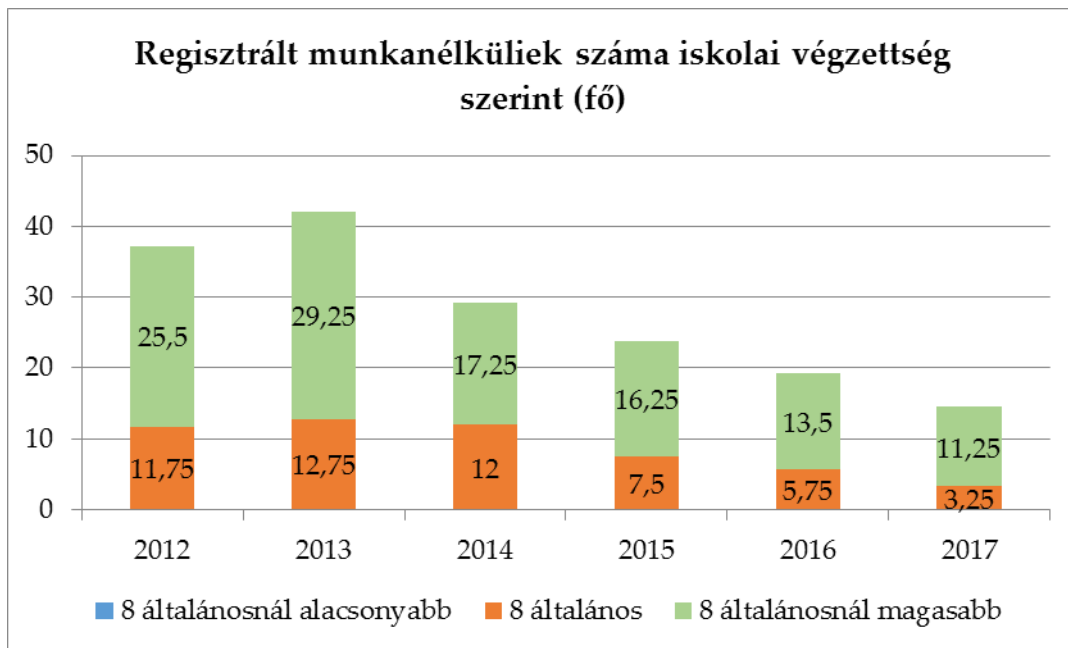
Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	86,4	85,4	-8540,0%	-8440,0%
2011	96,6	94,3	-9560,0%	-9330,0%
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás				

A regisztrált munkanélküliség és az iskolai végzettség összefüggéseinek értékelésénél általánosságban figyelembe kell venni, hogy az alapfokú iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma nem számottevő, ezért körükben a regisztrált munkanélküliség sem lehet meghatározó. Ha helyben, illetve napi bejárással elérhető közelségben valós megélhetési perspektívát nyújtó munkalehetőség nincs, más belföldi települések és külföld elszívó hatása fokozottan érvényesül.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	37	0	0,0%	11,75	31,5%	25,5	68,5%
2013	42	0	0,0%	12,75	30,4%	29,25	69,6%
2014	29	0	0,0%	12	41,0%	17,25	59,0%
2015	24	0	0,0%	7,5	31,6%	16,25	68,4%
2016	19	0	0,0%	5,75	29,9%	13,5	70,1%
2017	15	0	0,0%	3,25	22,4%	11,25	77,6%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

Általános és középiskolai felnőttoktatás a településen az elmúlt években nem volt. Arról, hogy más településen hány lakosunk vett részt ilyen oktatásban, nem rendelkezünk adattal.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

Év	Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók száma (TS 3401)	8. évfolyamot eredményesen befejezte a felnőttoktatásban (TS 3301)	
	Fő	Fő	%
2012	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2013	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2014	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2015	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2016	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2017	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

Év	Középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	Szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma (TS 3501)		Szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők száma		Gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők		Középiskolai tanulók száma a felnőttoktatásban (TS 3601)
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%	Fő
2012	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. Az aktív kor fogalma az egyes évjáratok eltérő nyugdíjba vonulási szabályai miatt relatív, ezért a 18-59 életévet tekintjük annak. A közfoglalkoztatottak száma 7-10 fő között mozog. A közfoglalkoztatottak a START; közmunka programban és hosszabb időtartamú közfoglalkoztatásban dolgoznak, valamint településüzemeltetési feladatok ellátását segítik.

Az egyéb munkáltatónál alkalmazott közfoglalkoztatottak számáról (Erdészet, stb.) adattal nem rendelkezünk.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Év	Regisztrált vállalkozások száma a településen
2012	15
2013	16
2014	18
2015	21
2016	23
2017	29

Forrás: Önkormányzat

Helyben működő, nagy létszámot foglalkoztató munkáltató nincs a településen, ezért a munkavállalók egy része ingázni kényszerül. Leginkább 20-50 km távolságra járnak az aktív korúak vagy buszjáratokkal, vagy saját gépjárművel. A nagyobb cégek, vállalatok saját autóbusszal biztosítják a dolgozók szállítását. A távolsági közlekedés (helyközi autóbuszjárat) nagyon ritkán, naponta két-három alkalommal közlekedik.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatását elősegítő, illetve megkönnyítő programok nincsenek a településen.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A település felnőttképző programjait túlnyomó részben a Köz- és Startmunka határozza meg. Ezen programok a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya szervezi és tartja nyilván, így az ehhez kapcsolódó adatok tekintetében csak ők tudnak segítséget nyújtani.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

A szegénységgel és társadalmi kirekesztődéssel kapcsolatos mutatószámok listáját 2001-ben határozta meg az Európai Unió, e szerint Európában szegénynek számítanak a medián jövedelmek 60%-ánál kevesebből élők. Ennek megfelelően a szegénységben élő, meghatározásánál a háztartások összes nettó jövedelmét kell figyelembe venni úgy, hogy minden egyes háztartástag munkából, társadalmi juttatásból, illetve vagyonból származó jövedelmét összegezni kell, majd csökkenteni szükséges a fizetendő adókkal és járulékokkal. A KSH legfrissebb, 2011. évi felvételéből származó kimutatása szerint a szegénységi küszöb forintban kifejezve alig haladta meg a nettó 62.000 Ft-ot.

A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme. Azt a személyt tekintjük romának, aki annak vallja magát. Valamely nemzetiségi csoporthoz tartozás (roma származás) vállalása és kinyilvánítása az egyén kizárólagos és elidegeníthetetlen joga, ezért a kisebbségi csoporthoz tartozás kérdésében nyilatkozatra senki sem kötelezhető, kivétel, amennyiben a törvény vagy a végrehajtására kiadott jogszabály valamely nemzetiségi jog gyakorlását az egyén nyilatkozatához köti (ld. A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 11. § (1)-(3) bekezdését).

Az önkormányzat saját fenntartású intézményében minden álláshely betöltött, az önkormányzati foglalkoztatottak származására, anyagi helyzetére vonatkozó adatunk nincs.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Mint azt már az előzőekben is láthattuk és le is írtuk, nincs hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén férfi és nő között.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E fejezetben kiemeljük a pénzbeli és természetbeni szociális támogatásokat, valamint a munkaerőpiaci szolgáltatásokat, és az álláskeresőik számára elérhető támogatásokat. E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

Az önkormányzat a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben (továbbiakban: Szt.) leírt kötelezettségeinek eleget tesz. A családsegítést, a gyermekjóléti szolgáltatást, a házi segítségnyújtást jelenleg a Marcal Vidéki Önkormányzati Szociális Társulás által fenntartott intézmény működtetésével biztosítja.

Étkeztetés: (Szt. 62. §) szociálisan rászorultak részére a legalább napi egyszeri meleg étkezés biztosítása, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani koruk vagy egészségi állapotuk miatt vásárolt élelmezés formájában.

Házi segítségnyújtás: (Szt. 63. §) azon időskorú személyeknek, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek. A házi segítségnyújtás keretében szociális segítséget vagy személyi gondozást kell nyújtani.

Családsegítés: (Szt. 64.§) a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott életvezetési, jogi, szociális tanácsadás, mentálhigiénés ellátás, adósságkezelési tanácsadás, beilleszkedést segítő programok biztosítása. Családsegítés a gyermekjóléti szolgáltatással egy szolgáltató – a család- és gyermekjóléti szolgálat – keretében működtethető. A család és gyermekjóléti szolgálat ellátja a családsegítés feladatait, valamint a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározottak alapján **Gyermekjóléti szolgáltatás (39. §)** a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Család- és gyermekjóléti szolgálat (40. §) Gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítéssel egy szolgáltató – a család és gyermekjóléti szolgálat keretében működik. A szolgálat ellátja a gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat, valamint a családsegítés Szt. szerinti feladatait.

Magyarországon a munkanélküli ellátásnak négy fajtáját különböztetjük meg: álláskeresői járadékot, nyugdíj előtti álláskeresői segélyt, költségtérítést és vállalkozói járadékot.

Azon személyek, akik

- álláskereső, és
- az álláskeresővé válásukat megelőző három éven belül, legalább 360 nap jogosultsági idővel rendelkeznek (vagyis minimum 360 napig dolgoztak), és
- kereső tevékenységet nem folytatnak, tehát nem állnak munkaviszonyban, és
- vállalkozói tevékenységet sem folytatnak, és
- munkát akarnak vállalni, de önálló álláskeresőjük nem vezetett eredményre, és
- számukra a foglalkoztatási szerv sem tud megfelelő munkahelyet felajánlani

jogosultak álláskeresői járadékra.

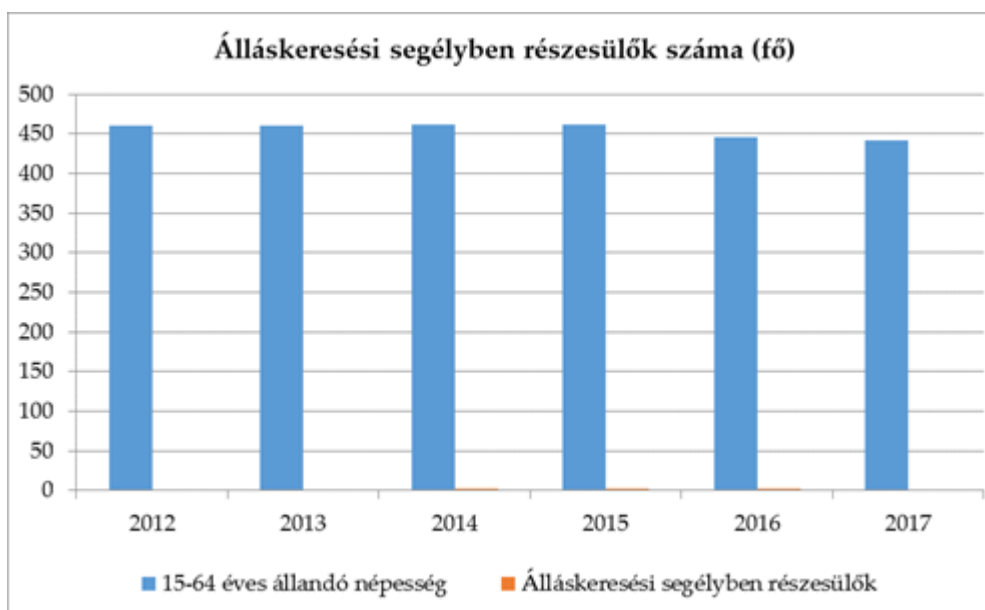
Az álláskeresői járadék összegét az igénylést megelőző 4 naptári negyedévben keresett bruttó fizetés alapján állapítják meg az átlagbér 60 %-ában, de legfeljebb a minimálbér összegében (2018-ban 138.000,-Ft). Az álláskeresői járadékot minimum 36, maximum pedig 90 napig folyósítják.

A regisztrált munkanélküliként vagy álláskeresőként nyilvántartott munkanélküliek száma minimális.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresői segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	460	1,5	0,3%
2013	460	1	0,2%
2014	462	2	0,4%
2015	462	2	0,4%
2016	446	2,25	0,5%
2017	442	1,75	0,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (TS 1301)	Állás keresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	37	3,5	9,4%
2013	42	4,75	11,3%
2014	29	2	6,8%
2015	24	4,25	17,9%
2016	19	2	10,4%
2017	15	3,75	25,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

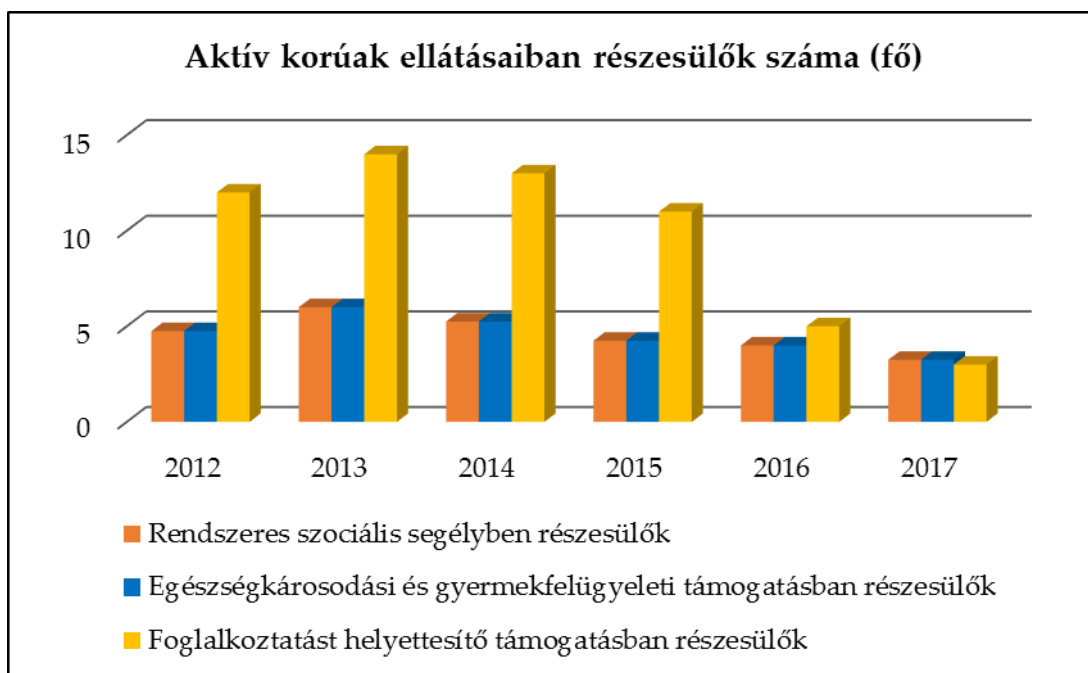

Az aktív korúak ellátásai járási hivatali hatáskörbe kerültek.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	4,75	4,75	1,03%	12	32,21%
2013	6	6	1,30%	14	33,33%
2014	5,25	5,25	1,14%	13	44,44%
2015	4,25	4,25	0,92%	11	46,32%
2016	4	4	0,90%	5	25,97%
2017	3,25	3,25	0,74%	3	20,69%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az önkormányzat az alábbi ellátásokat biztosítja a rászoruló jogosultak részére:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- települési támogatás (szülési támogatás, beiskolázási segély, temetési támogatás),
- temetési segély,
- köztemetés,

- szociális tűzifa támogatás.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

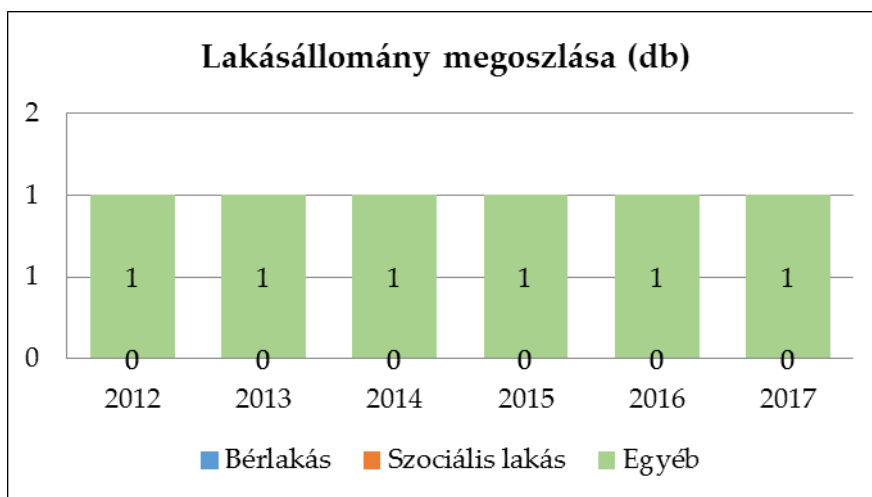
E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

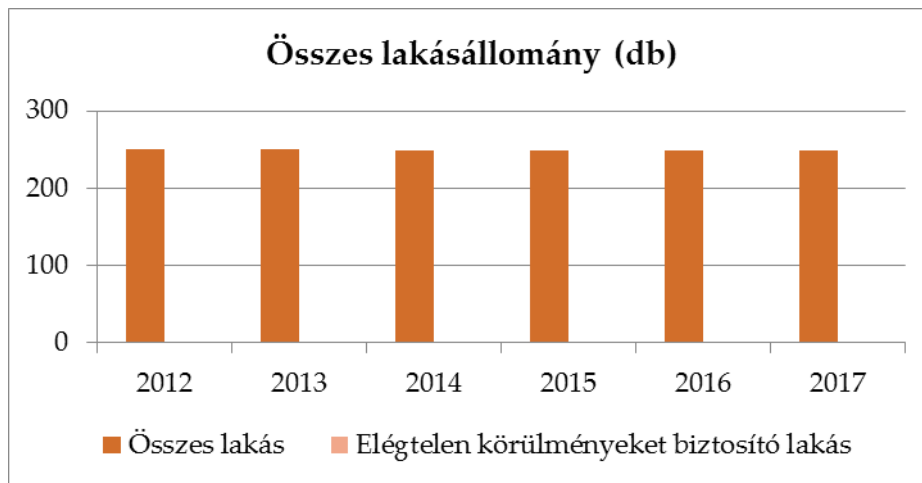
Helyi adatgyűjtésből megállapítható, hogy a családok saját tulajdonú családi házban élnek. A településre jellemzőek az előregedett egyszemélyes háztartások. A községben az építkezés ritka, a letelepedések az utóbbi időben növekedtek.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

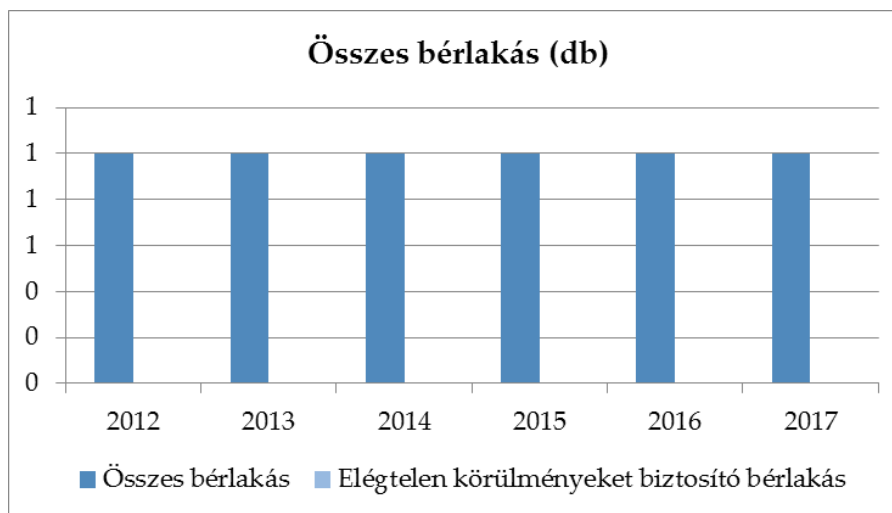
Év	Lakás állomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményekkel biztosított lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményekkel biztosított lakások száma	Szociális lakás-állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményekkel biztosított lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményekkel biztosított lakások száma
2012	251	0	1	0	0	0	1	1
2013	251	0	1	0	0	0	1	1
2014	248	0	1	0	0	0	1	1
2015	248	0	1	0	0	0	1	1
2016	248	0	1	0	0	0	1	1
2017	248	n.a.	1	0	0	0	1	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

A településen 1 db bérlakás található, amely már évek óta üres. Az állapotát tekintve erősen felújításra szorul.

b) szociális lakhatás

Szociális lakásállomány nincs a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

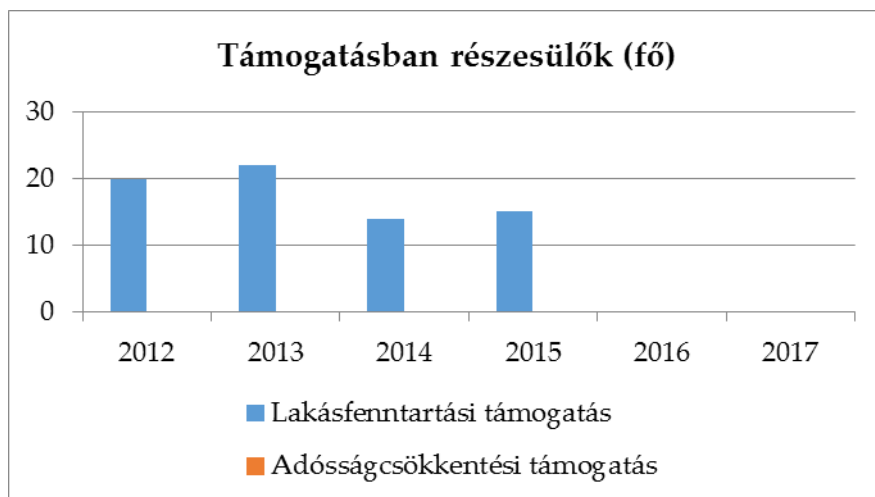
Lakáscélra használt, nem lakás céljára szolgáló ingatlan 1 db, az is külterületen, a Szőlőhegyen.

d) Lakhatást segítő támogatások

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	20	0
2013	22	0
2014	14	0
2015	15	0
2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatás a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez nyújtott hozzájárulás.

A lakásfenntartási támogatás a településen 2015. évtől megszűnt.

A településen életveszélyes állapotú lakott épület nincs, hajléktalan a településen nem él.

e) eladósodottság

Közműdíj-, illetve lakáshitel tartozások, hátralékok felhalmozódásáról nem rendelkezik adattal az önkormányzat.

f) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A falu közművel, úthálózattal rendelkezik, a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosított. Külterületi lakóövezet nincs.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Sümeprága közigazgatási területén telep/szegregátum lakókörnyezet nincs.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLXV. törvény, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a, háziorvosi , házi gyermekorvosi ellátásról,
- b, fogorvosi alapellátásról,
- c, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d, védőnői ellátásról,
- e, iskola-egészségügyi ellátásról,

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a, köztisztaságról,
- b, biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c, folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén - lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- d, együttműködik a lakosságra, községekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítanak. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat, melyek közül a településen a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás és a társulásban működtetett családsegítés nyújt támogatást.

Az Ebktv. rendelkezése értelmében az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell a társadalombiztosítási rendszerekből finanszírozott, továbbá a szociális, illetve gyermekvédelmi pénzügyi és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások igénylése és biztosítása, a betegségmegelőző programokban és a szűrővizsgálatokon való részvétel, a gyógyító-megelőző ellátás, a tartózkodás céljára szolgáló helyiségek használata, az ételmezési és egyéb szükségletek kielégítése során.

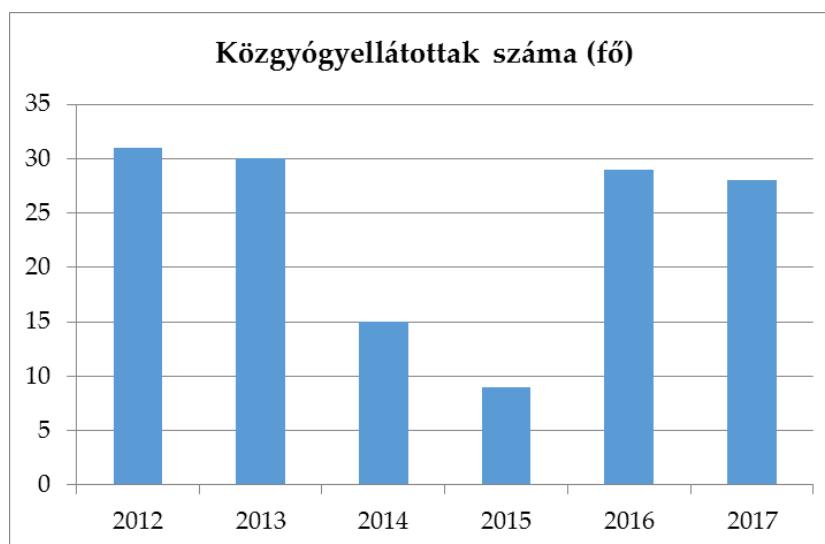
Az egyenlő bánásmódhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegelőző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

A községben 1 fő házi orvos heti öt alkalommal látja el a mind a felnőtt, mind a gyermek betegeket.

Gyermekorvos a településen nincs. A legközelebbi városban – Sümegen - található 2 gyermekorvos.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás			
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	1	n.a.	n.a.
2013	1	n.a.	n.a.
2014	1	n.a.	n.a.
2015	1	n.a.	n.a.
2016	1	n.a.	n.a.
2017	1	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

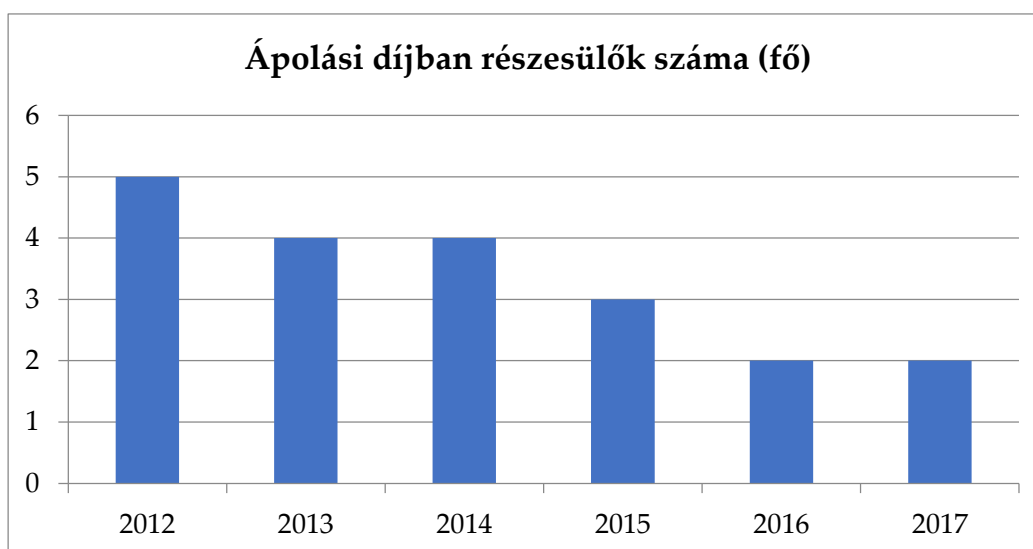
3.6.2. számú táblázat - Közgógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	
Év	Közgógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	31
2013	30
2014	15
2015	9
2016	29
2017	28
Forrás: TeIR, KSH Tstar	

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	2	2	4
2013	2	2	4
2014	2	2	4
2015	1	1	2
2016	1	0	1
2017	1	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Sümegeprágán a házi orvosi naponta rendel, délután 16.00 órától másnap reggel 7.00 óráig pedig Keszthelyen vehető igénybe az ügyeleti ellátás. A szakellátások jelentős része Sümegen működik, de van olyan szakrendelés, például a tüdőszűrés, ami csak Tapolcán érhető el. Sürgősségi és baleseti ellátásra Keszthelyen van lehetőség.

A gyermekek védőnői szolgálatát a sümegi védőnő látja el.

b) prevenciós és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Tüdőszűrésre minden évben van lehetőség szűrőbusz segítségével, valamint a 45 év feletti nők számára megoldott a mammográfiai vizsgálat, igaz csak 2 évente Veszprémbe, de az ingyenes szállítást biztosítja az önkormányzat.

Gyermekekori szűrésekre abban a kórházban van lehetőség, ahol a gyermek született.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az óvoda és a szociális étkeztetés – megfelel az egészséges táplálkozás jogszabályban meghatározott feltételeinek, melyet a Sümegi Kisfaludy étteremből, vásárolt élelmezés formájában biztosítja az Önkormányzat.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A minden évben megrendezésre kerülő gyermeknapot és falunapot sportprogramok színesítik, az Önkormányzat Kultúrházában pedig asztali teniszre van lehetőség.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Ukki székhelyű Marcal Vidéki Önkormányzati Szociális Intézmény biztosítja a szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Az intézményben működő szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak a lakosság önálló életvitelének és készségeinek megőrzéséhez, erősítéséhez.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az egyenlő bánásmód követelményei biztosítottak, a szolgáltatásokhoz való hozzáférésben hátrányos megkülönböztetés nem tapasztalható. Az önkormányzattal szemben hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértése miatt szankciót nem állapítottak meg.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

2013. január 1-től a közgyógyellátásra, az ápolási díjra való jogosultság, illetve az egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság alanyi jogcímen történő megállapításának hatásköre átkerült a járási hivatalokhoz.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Sümeprága településen a faluház és a könyvtár a közösségi élet szinterei. A településen hagyománnyá vált a fazekasnap-, falunapi-, gyermeknapi, idősek napi, jótekonysági, illetve karácsonyi rendezvények megszervezése.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A közösségi együttélés példaértékű, etnikai konfliktusok nincsenek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Adományozási feladatokat a szociális szolgáltató intézmény, esetenként a katolikus egyház (caritas) biztosít. A rászorulókat a szomszédok, ismerősök is segítik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatait a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 115-116. §-ai rögzítik.

A helyi nemzetiségi önkormányzat kötelező közfeladata többek közt a képviselt közösség érdekképviselésével, esélyegyenlőségének megteremtésével kapcsolatos feladatok ellátása, különösen tekintettel a helyi önkormányzatnak a nemzetiségek jogainak érvényesítésével kapcsolatos feladataira.

A helyi nemzetiségi önkormányzat önként vállalt feladatot láthat el különösen a nemzetiségi oktatási és kulturális öngazgatással összefüggő ügyekben, a társadalmi felzárkózás, a szociális, ifjúsági, kulturális igazgatás és a közfoglalkoztatás területén, valamint településüzemeltetési és településrendezési feladatok körében.

E terület elemzése Sümeprága község tekintetében nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Hiányos ismeretek pénzkezelés tekintetében, társadalomba való helyes beilleszkedés	Életvezetési és pénzügyi tanácsadás

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A Magyar Országgyűlés megalkotta az 1991. évi LXIV. törvényt a Gyermekek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről, 47/2007.(V.31.) OGY határozatával döntött a „Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégiáról 2007-2032. E dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Minden gyermekre kiterjed, de azokra kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A szociális biztonság megrendülése miatt a lakosság széles rétege nem megfelelő anyagi viszonyok között él. Az elszegényedett, szociálisan ellehetetlenült lakosságra a romló egészségi állapot, a családok stabilitásának csökkenése jellemző. Ha a család megszűnik a nevelés elsődleges színtereként működni, kialakulnak a deviáns magatartási formák, ezzel párhuzamosan növekszik az erőszak szerepe a családi konfliktusok megoldásában. A problémákat elszenvedik a családon belül a gyermekek is, akik ezáltal veszélyeztetetté válnak. A veszélyeztetettség kialakulásában számos tényező játszik szerepet a szülő, a környezet vagy éppen maga a gyermek részéről.

A lakáshiány, a válások tartósan magas és növekvő aránya, az elkötelezettséget nem deklaráló élettársi kapcsolatok, a társadalmi együttélési normákat sértő szülői magatartás a gyermekkori veszélyeztetettség leg súlyosabb következményeit idézhetik elő.

Az okok többféleképpen csoportosíthatók. Kiemelten súlyos veszélyeztető tényező a fizikai bántalmazás, a szexuális zaklatás vagy a felügyelet nélkül hagyás 14 éves kor alatti gyermek esetében. Ennél enyhébb, de még mindig súlyos probléma a tankötelezettség megszegése, a szenvedélybeteg családtag vagy egy elhúzódozó, problémás válás.

Anyagi veszélyeztetettségről akkor beszélünk, ha a családban a szülő nem képes biztosítani gyermeke számára a megfelelő táplálkozást, higiénit, ruházkodást a nagymértékű anyagi nehézségek miatt. Ennek hátterében általában a szülők alacsony jövedelme, munkanélkülisége vagy munkaképtelensége áll.

A Gyvt. hatályba lépése előtt anyagi veszélyeztetettség miatt sok gyermek került állami gondozásba. A 7. § (1) bekezdése úgy fogalmaz, hogy a gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani, melynek következtében csökkent az intézménybe kerülő gyermekek száma. Ezzel párhuzamosan viszont megnőtt az anyagi szempontból veszélyeztetett gyermekek száma.

Környezeti okból veszélyeztetett a gyermek, ha a családban, családi környezetben, vagy a családon kívüli környezetben negatív nevelési-gondozási hatások érik. A környezeti okokat is az esetek többségében összetett okoknak lehet kezelni. Leggyakrabban a szülők következtelen vagy elhanyagoló nevelése, életmódja – szenvedélybetegsége, bűnözése – miatt alakulhat ki.

Az alkoholista szülők gyermekei anyagilag bizonytalan, kiszámíthatatlan, kiszolgáltatott helyzetbe kerülnek. Az elemi életfeltételek hiánya megnehezíti testi-lelki fejlődésüket. Az alkoholista szülők megfosztják gyermekeiket a védelmet, bizalmat, a testi-lelki összetartozást adó harmonikus családi együttélés élményétől.

Súlyos veszélyeztető tényező a bűnözés, különösen azokban a családokban, ahol e jelenség generációs mintaként átível. Komoly gondot jelentenek a gyermekvédelemben azok az esetek is, amikor a szülők vagy valamelyik családtag, a gyermek sérelmére követi el a bűncselekményt.

A gyermek saját maga is lehet veszélyeztetettségének forrása. Deviáns viselkedésformája, továbbá gátlásossága, szorongása, értelmi, érzelmi visszamaradottsága által is veszélyeztetetté válhat.

Az egészségi okból kialakuló veszélyeztetettségéről beszélhetünk a családi környezet egészségromboló hatása miatt, és ez előfordulhat a gyermek saját betegsége által is. A krónikus betegségek, fogyatékoságok a gyermek mindennapi életvitelét, életminőségét, iskolai és társadalmi teljesítményét is nagymértékben befolyásolhatják. Az esetek jelentős részében az okok együttesen jelentkeznek. Például a rossz anyagi körülmények egészségi problémákhoz vezethetnek, a táplálkozás vagy a higiéné hiánya miatt és fordítva. A tartósan beteg gyermek kezelési és gyógyszerköltségei anyagi nehézségeket okozhatnak a családban. Nehezebb a veszélyeztetettséget megítélni, ha a család működési zavara rejtettebb, külsőségekben nem nyilvánul meg, bár következményei a gyermek személyiségfejlődése szempontjából súlyosak lehetnek.

A veszélyforrások megjelenésével egyidejűleg a gyermekvédelemnek meg kell kezdenie szakszerű tevékenységét, ugyanis a zavarok elmélyülésével csökken a beavatkozás hatékonysága.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékosággal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó definíciók és szabályozások.

Veszélyeztetettség: olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont)

A **védelembe vétel** a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

A településen élő gyermekek megfelelő körülmények között nevelkednek.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2012	0	0
2013	0	0
2014	0	0
2015	0	0
2016	0	0
2017	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, egyéb feltétel teljesülése esetén a szünidei gyermekétkeztetésre, természetbeni támogatásra (augusztus, november hónapban), egyéb kedvezmény igénybevételére (pl. ingyenes tankönyv). A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt – a Gyvt. alapján – egy évre lehet megállapítani. A tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én jogosultsággal rendelkező gyermekek alkalmanként (azaz évente kétszer) természetbeni ellátásként 6.000,-Ft értékű, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek 6.500,-Ft értékű Erzsébet utalványban részesülnek.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	31,5
2013	34
2014	21
2015	15,5
2016	10,5
2017	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Gyermek jogán járó helyi juttatásként az igénylők iskolakezdési támogatásban részesültek.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Kedvezményes gyermek-étkeztetés: A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapítása esetén a gyermek jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének igénybevételére.

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. Nagy jelentőséggel bír az önkormányzat által fenntartott intézményekben történő közétkeztetés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen étkezik, a három és többgyermekes családok, valamint a tartósan beteg és fogyatékkal élő gyermekek 50 %-os kedvezményt kapnak.

Térítésmentes a tankönyvellátás, ha a diák tartósan beteg, a sajátos nevelésű igényű (mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral rendelkezik, pszichés fejlődés zavarai miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott), három- vagy többgyermekes családban élő, nagykorú és saját jogán iskoláztatási támogatásra jogosult, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, nevelésbe vett vagy utógondozói ellátásban részesül.

Az ingyenes vagy kedvezményes étkeztetésben részesülő gyermekek száma tág határok között mozog, akár évről évre változó.

A jelenlegi szabályozás alapján az 1-9. évfolyamon minden diák térítésmentesen juthat hozzá a tankönyvekhez, ahogy a gyógypedagógiai vagy nemzetiségi nevelésben-oktatásban részt vevő diákok is.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2012	n.a	n.a	n.a	n.a	0	31,5
2013	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0	34
2014	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0	21
2015	n.a	n.a	n.a	n.a	0	15,5
2016	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0	0
2017	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Sümegeprága településen magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek: 1 fő él.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A 3.5 pontban leírtak szerint Sümegprága településen a telep/szegregátum, mint lakókörnyezet nem fellelhető.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások:

A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A gyermekjóléti szolgáltatást az adott fenntartó (önkormányzat, kistérségi társulás, egyház, civil szervezet, stb.) gyermekjóléti szolgálat által biztosítja. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermeket, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

A Mötv. rendelkezése értelmében az egészségügyi alapellátás, a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatások és ellátások a helyi önkormányzat feladata.

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLXV. törvény, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

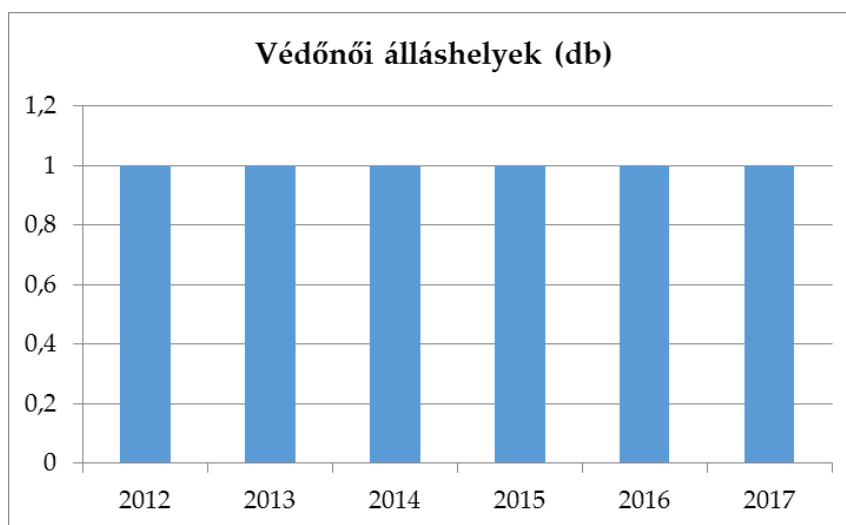
- a, háziorvosi , házi gyermekorvosi ellátásról,
- b, fogorvosi alapellátásról,
- c, alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d, védőnői ellátásról,
- e, iskola-egészségügyi ellátásról,

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálat kiemelt feladata a minden korosztályra kiterjedő prevenciós ellátás. A védőnő Sümeg székhellyel látja el Sümegprága védőnői szolgálatát.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma		
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	1	8
2013	1	10
2014	1	14
2015	1	14
2016	1	17
2017	1	15

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői munka szinterei:

- a tanácsadó helyiségében folyó gondozó-tanácsadó tevékenység várandós anyáknak és kisgyermekes családoknak,
- családlátogatásokon adott tanácsadás, elvégzett gondozás, anyai tevékenységre oktatás,
- nevelési-oktatási intézményben történő szűrés, egészségnevelés.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A háziorvosi ellátásnál már említettük, hogy a településen nincs gyermekorvos, a felnőtt háziorvos látja el a gyermekeket is. Arról viszont nincs adatunk, hogy a Sümegen működő 2 gyermekorvosi szakellátást hányan veszik igénybe.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziiorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen bölcsőde, és családi napközi nem működik.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	0	0	0	0
2013	0	0	0	0
2014	0	0	0	0
2015	0	0	0	0
2016	0	0	0	0
2017	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátás keretében biztosított gyermekek napközbeni ellátásának formái

- a) a bölcsőde, a hetes bölcsőde,
- b) a családi napközi,
- c) a családi gyermekfelügyelet,
- d) a házi gyermekfelügyelet,
- e) az alternatív napközbeni ellátás.

Gyermekétkeztetés: Ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető. Ezen szabályokat kell alkalmazni a nyári szociális gyermekétkeztetés esetében is.

e) gyermekvédelem

A helyi gyermekvédelmi rendszer sajátossága, hogy minden gyermek számára gondoskodást nyújt, és fokozott védelemben részesíti az arra rászorulókat. A különböző ágazatok együttműködnek és egymást segítik. Az egyes szolgáltatások alanyi jogon járnak (óvoda, általános iskola) a gyermekek részére, más ellátások szociális rászorultság alapján.

A gyermekvédelmi feladatokat a társulás keretében látja el az ukki központú Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzetben is a fent említett intézményhez fordulhatnak a gyermekek és a szülők.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A településen Sportegyesület már évek óta működik.

Minden évben június második hétvégéjén kerül megrendezésre a Fazekas-nap, majd július első szombatján a hagyományos falunapi rendezvény. A könyvtárban a gyerekek kézműves foglalkozásokon és egyéb rendezvényeken vehetnek részt.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A közétkeztetés – óvoda, iskola – megfelel az egészséges táplálkozás jogszabályban meghatározott feltételeinek. Szünidei gyermekétkeztetés 2016. év óta működik, meghatározott célcsoport részesülhet az ingyenes étkeztetésben: hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, Sümegprága településen az utóbbi egy-két évben nem merült fel igény. Hétfégi gyermekétkeztetésre nincs igény, mivel nincs rászoruló.

Az ingyenes tankönyv ellátás – a jelenlegi jogszabályok alapján – a 1-9. évfolyamot érinti. Az önkormányzat minden évben iskolakezdési támogatással segíti a családokat.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Az önkormányzat minden esetben törekszik az egyenlő bánásmódra, ezért a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció a településen nem jellemző.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	3	
Óvodai férőhelyek száma	30	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00 - 16.00	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	3 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	1	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gonдозónő	2	0
Kisegítő személyzet	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés		

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az intézmények kiemelkedő figyelmet fordítanak a hátrányos, a halmozottan hátrányos, a sajátos nevelési igényű, valamint a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek óvodai ellátására, nevelésére.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A sajátos neveléshez és oktatáshoz szükséges feltételek közé tartozik a fogyatékoság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és más segédletek megléte. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált neveléséhez fejlesztő pedagógusok szükségesek.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés, intézmények közötti és az intézményeken belüli szegregációról nincs tudomásunk.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutakozó eltérések

Az intézmények szűréseket-méréseket végeznek az óvodás és általános iskolás korosztály tekintetében. Ez egy tanév során több alkalommal történik, pl. az iskolaérettségi vizsgálat, kompetencia felmérés.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Ingyenes intézményi étkeztetés és tankönyvellátás, kedvezményes táboroztatás.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1801)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	n.a	n.a	#ÉRTÉK!	n.a	#ÉRTÉK!
2012/2013	n.a	n.a	#ÉRTÉK!	n.a	#ÉRTÉK!
2013/2014	n.a	n.a	#ÉRTÉK!	n.a	#ÉRTÉK!
2014/2015	n.a	n.a	#ÉRTÉK!	n.a	#ÉRTÉK!
2015/2016	n.a	n.a	#ÉRTÉK!	n.a	#ÉRTÉK!
2016/2017	n.a	n.a	#ÉRTÉK!	n.a	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

**4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok,
gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek**

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	n.a	n.a	n.a
2012/2013	n.a	n.a	n.a
2013/2014	n.a	n.a	n.a
2014/2015	n.a	n.a	n.a
2015/2016	n.a	n.a	n.a
2016/2017	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Helyi általános iskola nincs, a gyermekek a szomszédos településekre, Sümegre, illetve Zalaszentőrára járnak. A pedagógiai létszám és a tanárok, tanítók képesítése a jogszabályi előírásoknak megfelel.

**4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen
befejezettek a nappali oktatásban**

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	n.a
2012/2013	n.a
2013/2014	n.a
2014/2015	n.a
2015/2016	n.a
2016/2017	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a gyermekeket nevelő családok anyagi helyzete nehéz, ezért nem minden esetben biztosítható a továbbtanulás	önkormányzati ösztöndíj
határon túli magyar közösségekkel kapcsolattartás nem elég széleskörű	sport- és oktatási programok kiszélesítése
a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés, az óvodáskorú gyermekek óvodába szállítási problémák	falugondnoki gépjármű cseréje
a szabadidő hasznos eltöltése, minden korosztály számára,	kültéri sportpályák létesítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

· Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megilletsek minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

Az Ebkttv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben levő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

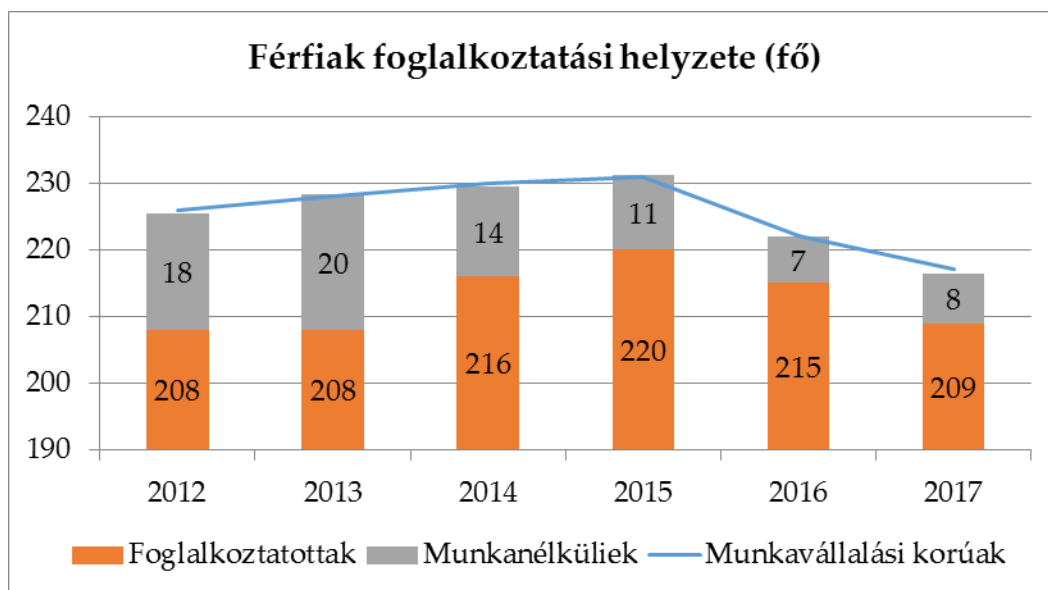
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

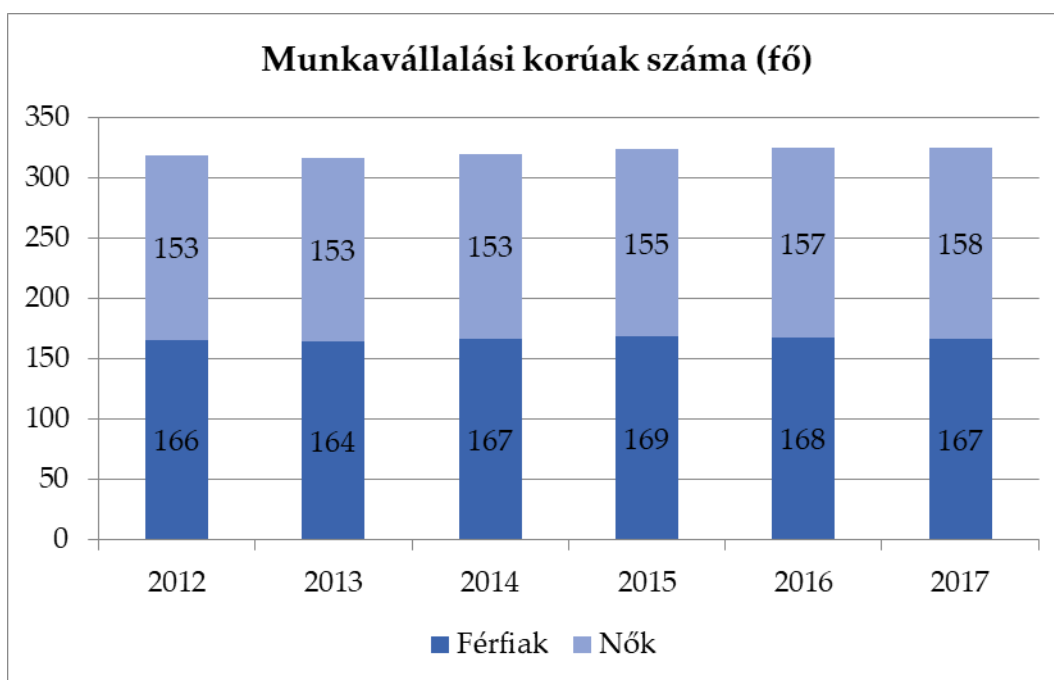
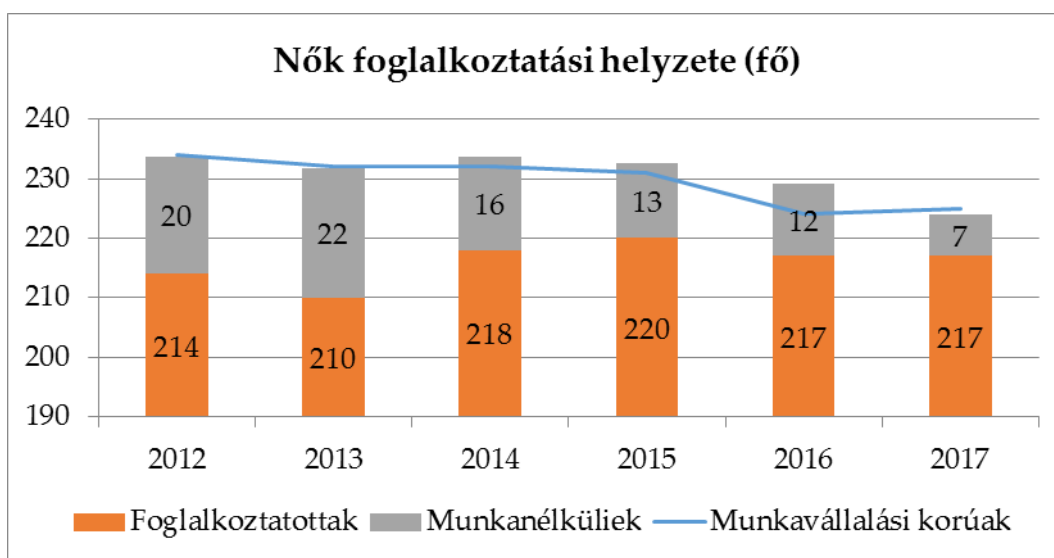
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A nők foglalkoztatási szintje Magyarországon jelentős mértékben elmarad az Unió átlagától. Míg az Unió átlaga a nők foglalkoztatási arányát tekintve 58,2 %, addig Magyarországon 2009-ben már a nők kevesebb mint felének volt csak lehetősége dolgozni. 20 tagországban 2010-re elérték, hogy a nők foglalkoztatási szintje elérje a 60 %-ot, Magyarország jelentős mértékben elmaradt ettől a célkitűzéstől. 2010-től kormányzati céljá vált a foglalkoztatás javítása, hogy a munkaerőpiac családbarát jellege is javuljon. 2011-ben a nők 15-64 éves népességen belüli aránya 51 %-os, míg a foglalkoztatottakon belüli arányuk mindössze 46 %-ot tesz ki. Az aktív korú inaktívak körében a nők aránya 59 %-os, vagyis jelentősen meghaladta a férfiak reprezentáltságát. Míg a 15-64 éves népesség körében a férfiak foglalkoztatási rátája 60,4 % volt, addig a nőké csak 50,6 %. A 2014-es év a női foglalkoztatás kimagasló éve volt Magyarországon. 1992 óta az 55,9 %-os foglalkoztatási ráta a legmagasabb, amely 3,3 százalékponttal javult egy éven belül. Az Eurostat adatai szerint a női foglalkoztatás bővülés a legnagyobb volt az uniós tagállamok körében. A nők – köztük a kisgyermekesek – javuló munkaerőpiaci helyzete növelte hazánkban a családok biztonságérzetét és a gyermekvállalási kedvet. Kimutatható, hogy a 2014-es születésszám-növekedés 92 %-a foglalkoztatott édesanyáknak köszönhető.

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében						
Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	226	234	208	214	18	20
2013	228	232	208	210	20	22
2014	230	232	216	218	14	16
2015	231	231	220	220	11	13
2016	222	224	215	217	7	12
2017	217	225	209	217	8	7

Forrás: Teir és helyi adatgyűjtés

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A nők foglalkoztatását elősegítő képzési programokról információval nem rendelkezünk.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező nők szegénységi kockázata lényegesen magasabb az átlagnál, körükben a tartós és passzív munkanélküliség is gyakori, sok esetben nem látnak reményt a munkára, ezért egy idő után már nem is keresnek, amely egyre jobban megnehezíti az elhelyezkedési lehetőségeiket.

Településünkön nem mondható el, hogy az alacsony iskolai végzettség lenne az oka a munkanélküliségnek, mivel az álláskeresőket jelentős részét a szakiskolát/szakmunkás-képzőt végzetek teszik ki.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Mint azt már az előzőekben is láthattuk és le is írtuk, nincs hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén a férfiak és nők között, azonban Magyarországon az alkalmazásban álló férfiak és nők átlagos fizetése között mintegy 20-25 % különbség tapasztalható a férfiak javára. A munkahelyi lehetőségek egyenlőtlen volta nemcsak a jövedelmek terén, hanem a munkahelyi előmenetel kapcsán is jelentkezik.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Bölcsőde

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény.

Családi napközi

A családi napközi a családban nevelkedő gyermekek számára nyújt életkoruknak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást.

Családi gyermekfelügyelet

A családi gyermekfelügyelet keretében két évestől négy éves korig gondozható gyermek.

Óvoda

Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény.

Általános iskola

Az Nkntv. értelmében 2013. szeptember 1-etől az általános iskolában 16 óráig kell megszervezni a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokat. A törvény 4. §-4. pontja rögzíti továbbá az egész napos iskola fogalmát, mely olyan iskolaszervezési forma, ahol a tanórai és más foglalkozásokat a délelőtti és délutáni időszakokra egyenletesen szétosztva szervezik meg.

Bölcsődével nem rendelkezik a település. A nők gyermekvállalás utáni munkába állásának nehézsége a legreálisabb probléma, továbbá az, hogy tömegközlekedéssel nehézkes vagy lehetetlen eljutni egyes munkahelyekre.

Családbarát munkahelyi megoldásokról, rugalmas munkaidőről a térségben nincs adatunk.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

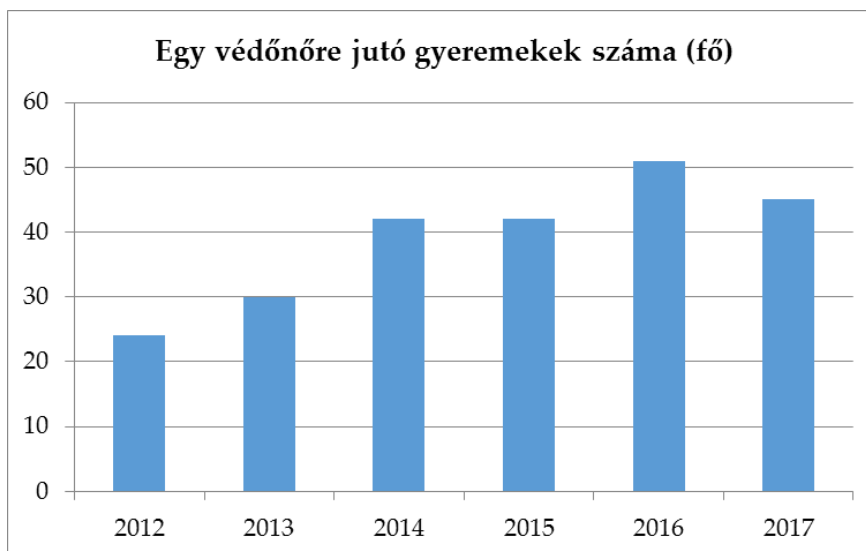
A védőnői hálózat feladata a családtervezés, anya- és gyermekgondozás. A leendő szülők számára a védőnők a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandó korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. A védőnők a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyákra és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. Segítséget nyújtanak a szociális juttatások megismerésében is.

A munkahelyek általában nem tolerálják a nők gyermekvállalását, előfordul, hogy gyermekvállalás után ugyanazon munkahelyre nem tudnak visszamenni dolgozni, illetve a kisgyermekes anyák a munkaerőpiacon nem keresettek.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás terület

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	1	9	24
2013	1	8	30
2014	1	9	42
2015	1	14	42
2016	1	16	51
2017	1	13	45

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A gyermekeknél is leírtuk, hogy magas az egy védőnőre jutó gyermekek száma, hiszen a sümegi körzet nagy. Sümegprágán igény szerint érhető el ez a szolgáltatás.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. és a Büntető törvénykönyv tartalmazza.

A családon belüli erőszak megelőzése a nemzeti stratégia fontos része, a kormány számos külön intézkedést hozott ezen feladatok eredményes kezelése érdekében. A családon belüli gyermek vagy feleség bántalmazás legnagyobb része látens marad, legtöbbször ez pont a sértett-bántalmazott szégyenérzete miatt nem kerül nyilvánosságra vagy válik ismertté még a közeli hozzátartozók számára sem.

A zaklatás, szexuális vagy családon belüli erőszak miatt történt rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A krízishelyzetben levő nők számára nagyon fontos tényező az idő, ezért a várólistával működő szállók sok esetben nem tudnak azonnali segítséget nyújtani.

Sem a településen, sem a település 50 km-es vonzáskörzetében nem található anyaoththon. A krízishelyzetben lévő nő az anyaoththonnal való kapcsolatfelvételben a szociális alapszolgáltatási intézményt veheti igénybe. E szolgáltatás tekintetében nem rendelkezünk adatokkal.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen az öttágú képviselő-testületben egy nő tevékenykedik, az egészségügyi dolgozók (asszisztensek, védőnő), és az önkormányzati intézmények alkalmazottjainak jelentős többsége is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Általánosságban elmondható, hogy a roma nők, a kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. A település nem rendelkezik adattal a nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezésekről

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
a nyári szünetben az iskolások felügyelete nem megoldott	nyári napközi biztosítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorú demográfiai folyamat: jellemzői:

- növekszik az idősök aránya országosan,
- az átlagéletkor várhatóan nő,
- a nők élettartama hosszabb

6.1.7. Születéskor várható átlagos élettartam, átlagéletkor (2001–)													
Területi egység		Születéskor várható átlagos élettartam						Átlagéletkor					
		férfi			nő			férfi			nő		
neve	szintje	2001	2012	2017	2001	2012	2017	2001	2012	2018	2001 1	2012	2018
		január 1.											
Budapest	főváros, régió	69,28	73,58	74,27	76,52	79,23	80,06	39,2	40,3	40,7	43,9	44,8	45,1
Pest	megye, régió	68,68	71,94	73,03	76,54	78,22	78,69	36,2	37,9	38,9	39,8	41,6	42,6
Közép-Magyarország	nagyregió	69,10	72,92	73,76	76,53	78,85	79,52	38,0	39,3	39,9	42,4	43,5	44,0
Fejér	megye	68,54	71,47	72,00	76,41	78,36	78,89	36,3	39,1	40,4	39,8	43,0	44,4
Komárom-Esztergom	megye	67,95	70,27	71,71	76,25	77,57	78,32	36,7	39,1	40,1	40,3	43,2	44,3
Veszprém	megye	69,01	71,70	72,85	76,08	79,11	79,45	37,0	40,0	41,4	40,5	43,8	45,3
Közép-Dunántúl	régió	68,53	71,22	72,20	76,24	78,39	78,91	36,6	39,4	40,6	40,2	43,3	44,7
Győr-Moson-Sopron	megye	69,48	71,95	73,29	78,04	78,71	79,89	37,1	39,3	39,9	40,6	42,9	43,5
Vas	megye	68,84	70,66	71,40	77,12	78,25	79,76	37,6	40,4	41,5	41,3	44,3	45,4
Zala	megye	68,24	71,84	72,99	76,83	78,96	79,96	37,6	40,9	42,6	41,9	45,3	47,0
Nyugat-Dunántúl	régió	68,93	71,57	72,70	77,44	78,67	79,90	37,4	40,0	41,0	41,2	44,0	44,9
Baranya	megye	68,20	70,99	72,84	75,63	78,12	78,56	37,2	39,9	41,2	40,9	44,0	45,4
Somogy	megye	67,28	70,29	71,74	75,39	78,07	78,67	37,3	40,2	41,8	41,3	44,4	45,9
Tolna	megye	67,96	71,88	72,26	76,57	78,85	78,98	37,2	40,0	41,5	41,3	44,5	45,9
Dél-Dunántúl	régió	67,83	70,97	72,31	75,79	78,27	78,71	37,2	40,0	41,4	41,1	44,3	45,7

Dunántúl	nagyrégió	68,43	71,26	72,41	76,48	78,45	79,18	37,1	39,8	41,0	40,8	43,8	45,1
Borsod-Abaúj-Zemplén	megye	66,59	68,95	70,05	76,10	76,76	77,58	35,9	38,1	39,2	40,0	42,8	43,9
Heves	megye	66,77	70,78	71,82	76,78	78,03	78,46	37,7	39,6	40,8	42,1	44,5	45,6
Nógrád	megye	67,14	70,47	69,99	75,97	77,71	78,80	37,6	39,9	41,2	41,8	44,5	45,9
Észak-Magyarország	régió	66,73	69,68	70,50	76,26	77,25	78,03	36,6	38,8	39,9	40,8	43,5	44,7
Hajdú-Bihar	megye	68,04	71,83	72,90	76,63	79,23	79,80	35,8	38,2	39,5	39,2	42,1	43,6
Jász-Nagykun-Szolnok	megye	67,43	70,55	71,15	76,25	77,62	77,89	37,2	39,6	40,7	40,9	43,8	44,9
Szabolcs-Szatmár-Bereg	megye	65,78	70,05	71,37	75,74	78,26	78,11	34,5	37,0	38,4	38,2	41,1	42,5
Észak-Alföld	régió	67,03	70,83	71,88	76,17	78,44	78,66	35,7	38,1	39,4	39,3	42,1	43,5
Bács-Kiskun	megye	67,41	70,96	71,37	76,73	78,22	78,93	37,1	39,6	40,8	41,1	44,0	45,2
Békés	megye	68,84	71,06	71,34	76,60	77,54	77,78	38,3	40,8	42,2	41,7	44,8	46,5
Csongrád	megye	68,68	71,50	72,91	76,56	78,78	79,04	37,6	39,8	41,0	41,4	44,0	45,2
Dél-Alföld	régió	68,21	71,13	71,83	76,64	78,20	78,65	37,6	40,0	41,2	41,4	44,2	45,5
Alföld és Észak	nagyrégió	67,32	70,57	71,45	76,36	77,99	78,46	36,6	38,9	40,1	40,4	43,2	44,5
Ország összesen	ország	68,15	71,45	72,40	76,46	78,38	78,99	37,1	39,3	40,3	41,1	43,5	44,5

Forrás: STADAT

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában az alábbi jogszabályi rendelkezések irányadók:

A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer

1. saját jogú; és
2. hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.

A saját jogú nyugellátások körébe tartozik:

1. az öregségi nyugdíj,
2. a rehabilitációs járadék.

A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás:

1. az özvegyi nyugdíj;
2. az árvaellátás;
3. a szülői nyugdíj;
4. a baleseti hozzátartozói nyugellátások; valamint
5. özvegyi járadék.

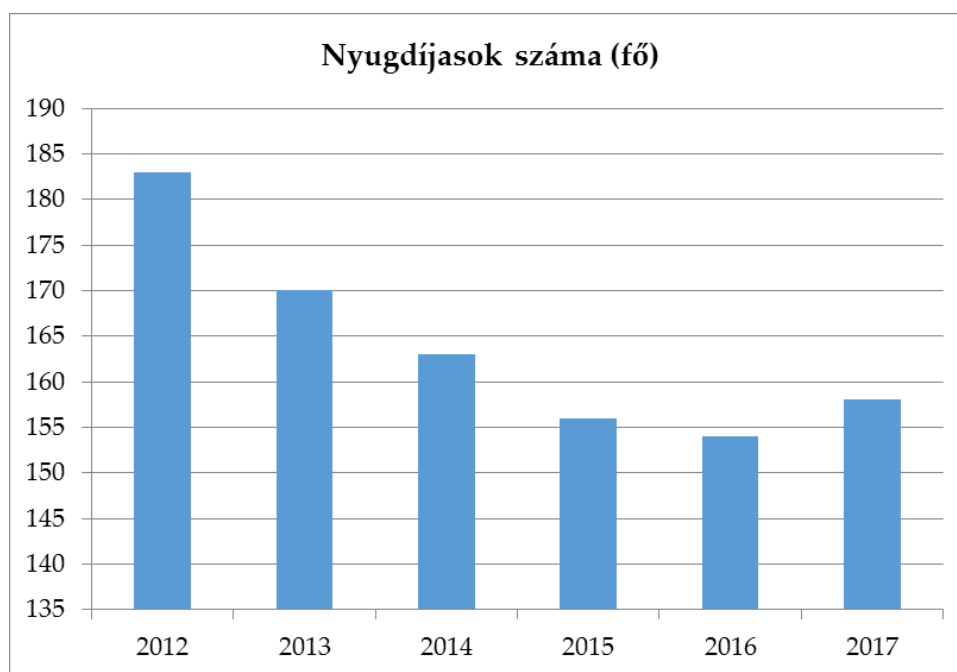
Időskorúak járadéka

A Szt. értelmében az időskorúak járadéka azon idős személyek részére biztosít ellátást, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	63	120	183
2013	56	114	170
2014	57	106	163
2015	56	100	156
2016	49	105	154
2017	46	112	158

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjasok között a nők száma magasabb, de már az első táblázatokból is láthattuk, hogy a 60 év felettiek között a nők száma a magasabb, vagyis a férfiaknál rövidebb élettartam vélelmezhető.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

b) tevékeny idősor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

A munkaerő-piaci részvétel tekintetében nemcsak a 60 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50-60 év körüli) még aktív korú korosztályok is.

A munkaadók idős munkavállalót újként ritkán vagy nem alkalmaznak, noha a nyugdíjasok között vannak, akik jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen dolgoznának a jövedelmekiegészítés érdekében. Erre akkor van esély, ha speciális tudással vagy gyakorlattal rendelkeznek. A nyugdíj mellett munkát végző idős népesség aránya Magyarországon 3 %, míg az EU-15-ök átlaga 8 %. Az idősök foglalkoztatása leginkább a fővárosban, pénzügyi és kereskedelmi területen mondható jelentősebbnek.

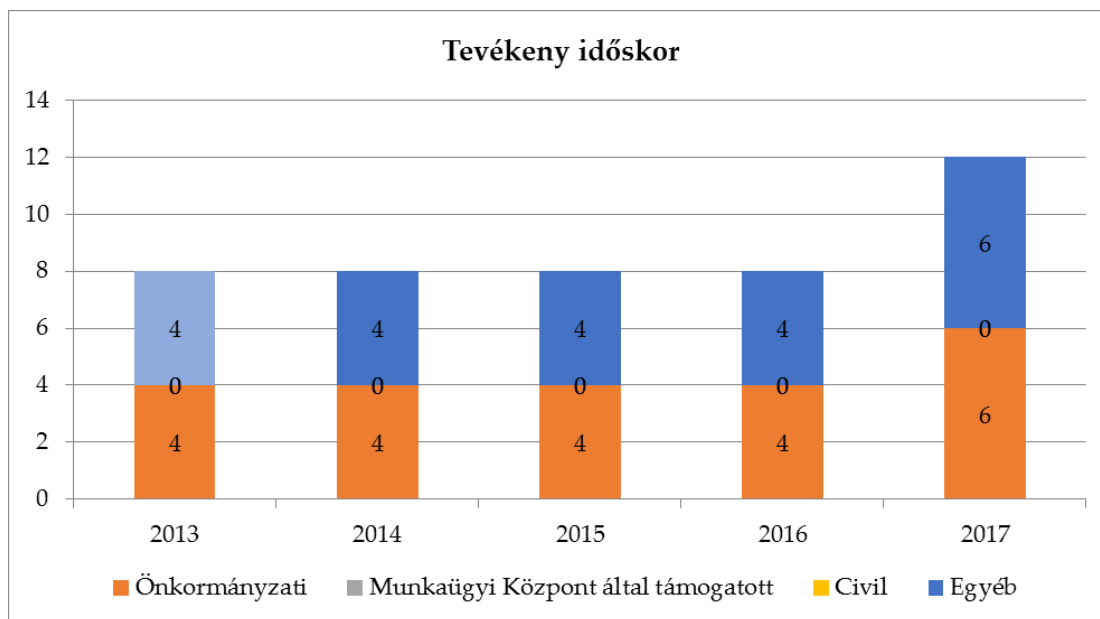
Időskorúak foglalkoztatására, továbbá a munkáltatók ez irányú befolyásolására az önkormányzatnak nincs lehetősége. A nyugdíjasok munkavállalásáról nem rendelkezünk adattal.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az idősödő munkavállalók munkavállalással, munkavégzéssel kapcsolatos esélyegyenlőtlensége a romló egészségi állapotnak, az újabb típusú képzettségben, ismeretekben való hiányosságnak tulajdonítható, amely miatt alkalmazásuk problémásabb, mint ez fiatalé. Településünkön kevés a munkalehetőség az aktív korúak számára is, ezért a nyugdíjas korosztály foglalkoztatása nem jellemző.

Tartósan regisztrált munkanélküli (nyilvántartott álláskereső) az a személy, aki az utolsó 12 egymást követő havi zárás során minden alkalommal nyilvántartott álláskeresőnek lett minősítve. (A havi zárás a járási, fővárosi kerületi foglalkoztatási osztályi adatállományokon minden hónap 20-án lefutó számítógépes program, amely megállapítja azt, hogy az adott hónap zárónapján kik azok az emberek, akik regisztrált munkanélkülieknek, illetve nyilvántartott álláskeresőnek tekintendők.)

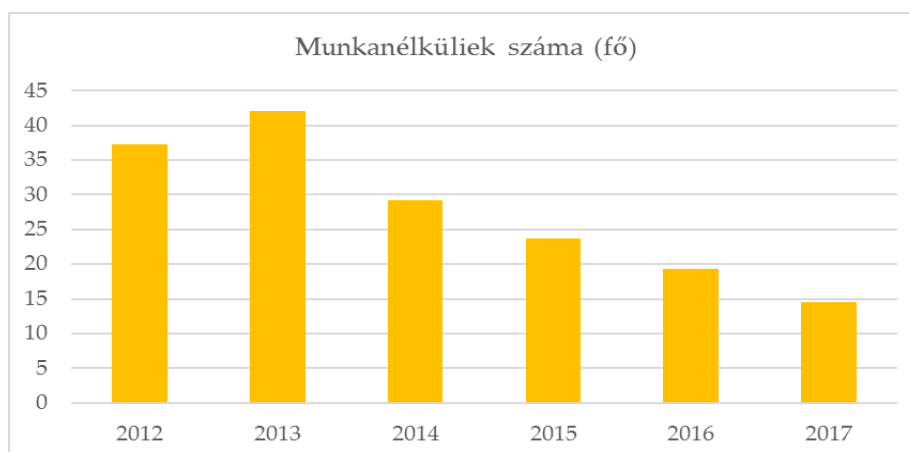
6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (lehetőségek a településen - A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)					
Év	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2013	4	0	0	4	8
2014	4	0	0	4	8
2015	4	0	0	4	8
2016	4	0	0	4	8
2017	6	0	0	6	12
Forrás: Helyi adatgyűjtés					

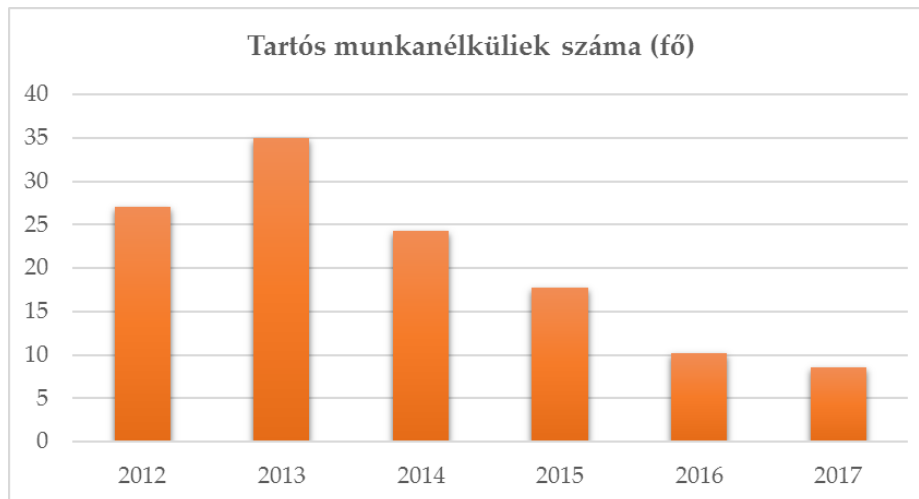

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	37	7	17%	27	7	24%
2013	42	6	14%	35	6	17%
2014	29	6	21%	24	6	25%
2015	24	6	26%	18	6	35%
2016	19	7	34%	10	7	63%
2017	15	7	45%	9	7	76%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek aránya nem mondható kiemelkedőnek, közülük tartós munkanélküli 7-8 fő.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A közszolgáltatások infó-kommunikációs akadálymentesítése csak részben megoldott. A kormányablakok indításával és az ügyfélkapus ügyintézési rendszer kialakításával elindult az ügyintézés lakossági terheinek csökkentését, továbbá ügyintézését egyszerűsítő folyamat.

Az elektronikus ügyintézés ugyanebbe az irányba mutat. A számítógép-használatban alapszintű jártasságot mutató lakosság az ügyek egyre bővülő körében tud személyes hivatali megjelenés nélkül hozzájutni a közigazgatási szolgáltatásokhoz. Az önkormányzat, illetve a Gógánfai Közös Önkormányzati Hivatal saját honlapot üzemeltet, ahol a települést/eket érintő friss hírek, információk is elérhetők.

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az idős embereknek az életkor előrehaladásából természetesen fakadó egészségügyi problémái különösen indokolják, hogy számukra kiemelten biztosított legyen az egészségügyi, ápoló-gondozó ellátásokhoz való hozzáférés. Az idős népesség növekedése az egészségügyi és szociális szolgáltatási rendszerre is nagy terhet fog jelenteni. Az idősek szolgáltatásokhoz való hozzáférést, különösen a bottal vagy más gyógyászati segédeszközökkel közlekedőket nagymértékben befolyásolja az épített környezet akadálymentessége.

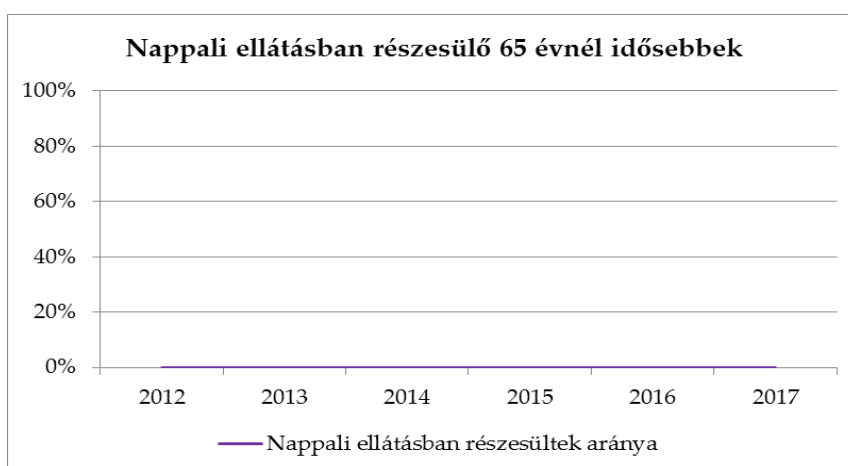
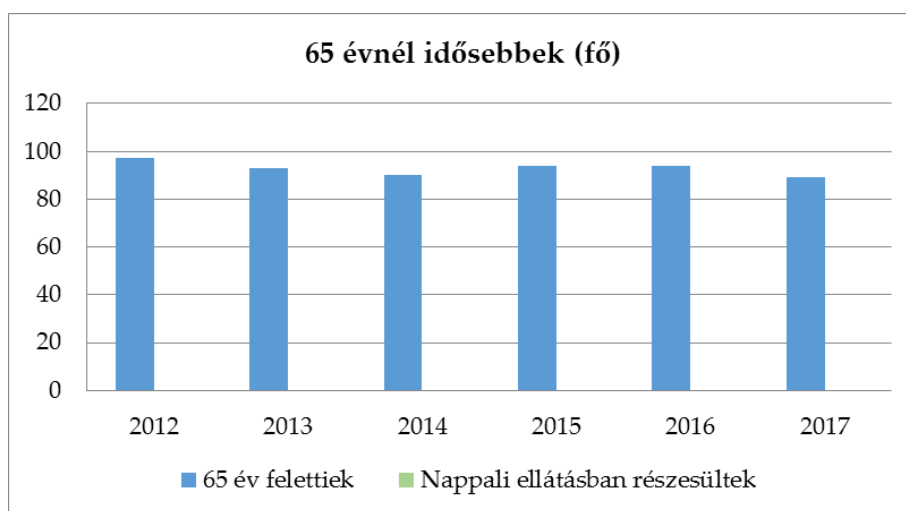
Az egészségügyi, szociális szolgáltatások a település minden polgára részére biztosítottak, az önkormányzat eleget tesz minden kötelező alapszolgáltatási feladatának.

A háziorvosi szolgálat Sümegprágán biztosított napi szinten.

A Marcal Vidéki Önkormányzati Szociális Társulás Családsegítő és Gyermejjóléti Intézménye ellátja a házi segítségnyújtással kapcsolatos feladatokat.

Nappali ellátásban részesülő időskorú nincs a településen, ez a szolgáltatás nem érhető el.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma			
Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	97	0	0,00%
2013	93	0	0,00%
2014	90	0	0,00%
2015	94	0	0,00%
2016	94	0	0,00%
2017	89	0	0,00%
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Az időskorúak járadéka azoknak az idős személyeknek a részére biztosít ellátást, akik a nyugdíjkorhatáruk betöltése után a szükséges szolgálati idő (résznnyugdíjhoz: legalább 15 év,

teljes nyugdíjhoz: legalább 20 év) hiányában saját jogú nyugellátásra nem jogosultak és jövedelemmel egyáltalán nem vagy csak minimális mértékben rendelkeznek. Az időskorúak járadékát a járási (fővárosi kerületi) hivatal állapíthatja meg. (A minimálisan szükségeshez hiányzó szolgálati idő pótlása utólagos járulékfizetéssel legfeljebb 5 év tartamban lehetséges, de éppen emiatt kevesen képesek erre.)

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma	
Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS 5701)
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatások egy része mindenki számára biztosított. Az idősök többségének a kultúrára, szórakozásra kevés pénze jut, ezért igyekeznek kihasználni az önkormányzat, civilszervezetek nyújtotta lehetőségeket, ahol ingyenesen jutnak hozzá.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)							
Év	Mozielőadás látogatása	Színházlátogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2013	2	3	1	6	4	52	2
2014	2	3	1	6	4	52	2
2015	2	3	1	6	4	52	2
2016	2	3	1	6	4	52	2
2017	2	3	1	6	4	52	2

Forrás: Helyi adatgyűjtés

c) idősök informatikai jártassága

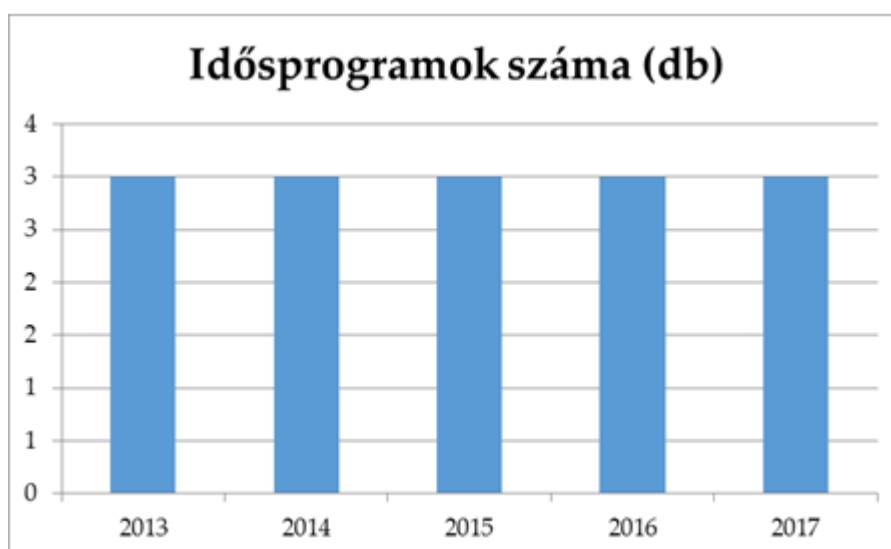
Az idősök informatikai jártasságáról nincs adatunk, ilyen felmérés a településen nem volt.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

6.4. számú táblázat - Az időseket célzó programok a településen (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2013	3
2014	3
2015	3
2016	3
2017	3

Forrás: Helyi adatgyűjtés

6.4.1. számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2012	1	3 473,00	0	1
2013	1	3 473,00	0	1
2014	1	3 473,00	0	1
2015	1	3 167,00	0	1
2016	1	2 517,00	0	1
2017	1	2 345,00	0	1

Forrás: TEIR

Hangsúlyt kell fektetni az alkalmoszerű szűrések, szervezett, célzott népegészségügyi szűrővizsgálatok biztosítására, a népbetegségnek számító betegségek kiszűrésére, különösen a vércukor, vérnyomás, koleszterin stb., védőoltások beadására (influenza ellen).

Az idősök biztonságérzetének fontos eleme az otthonuk védelme, a lakásbetörések megelőzése. A bűnelkövetések fokozott veszélyének kitett csoportról van szó, áldozattá válásukat el kell kerülni. Részükre fontos a prevenció ismeretek terjesztése: figyelemfelkeltő előadásokkal, ismeretterjesztő anyagokkal felhívni figyelmüket az őket fokozottan veszélyeztető bűncselekményekre.

A nyugdíjas korosztály a helyben tartott rendezvényeken, programokon részt vesz. A helyi Katolikus Lányok és Asszonyok Szövetségének („Kalász asszonyoknak”) köszönhető, hogy már-már hagyomány szerűen, minden évben, augusztusban – Szent Anna napján – megrendezik a „Mamák napját”.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
na.	na.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A 2011. évi népszámlálás időpontjában 491.578 fogyatékkal élő személy volt Magyarországon, a népesség 4,94 %-a.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A Fot. 15-16. §-a értelmében a fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen

a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető.

Fogyatékkal élő munkavállaló, aki

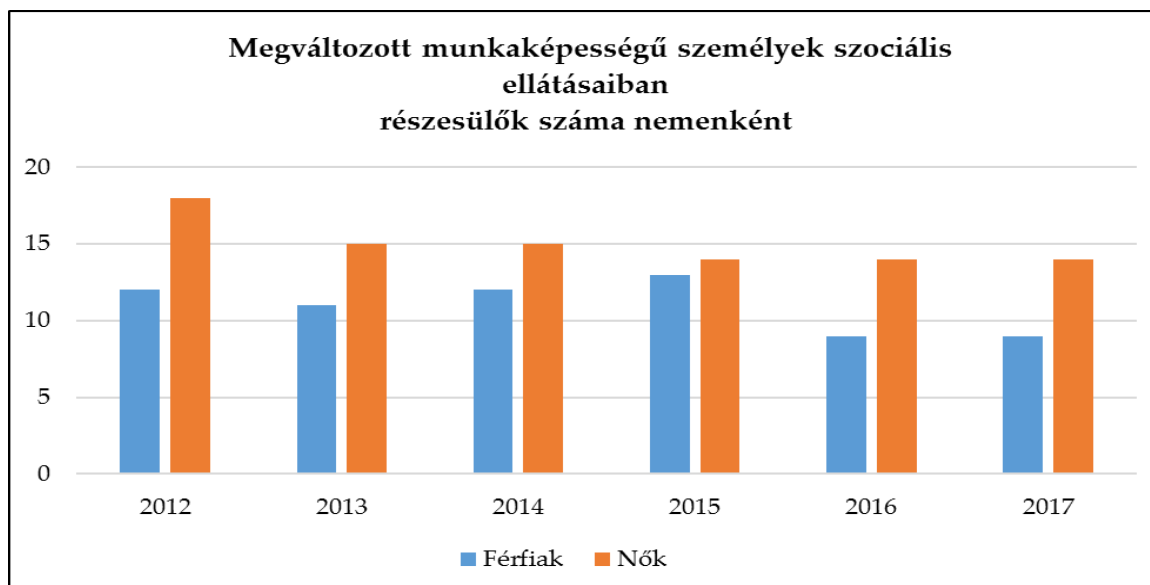
- a) a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy
- b) elismerten fizikai, elméleti vagy pszichológiai karosodásban szenved.

Megváltozott munkaképességű munkavállaló, aki

- a) rehabilitációs ellátásban részesül,
- b) aki 2011. december 31-en III. csoportos rokkantsági, baleseti rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.(Flt. 57/B §.)

Gyakori probléma, hogy kevés a foglalkoztatási lehetőség, nem megoldott a foglalkoztatáshoz szükséges akadálymentesítés, nem biztosítottak különleges eszközök és feltételek. A védett foglalkoztatás túlsúlya mutatkozik az integrált foglalkoztatással szemben. Probléma továbbá, ha nem áll rendelkezésre olyan foglalkoztatási szakember, aki a fogyatékos személy állapotának ismeretében javaslatot tesz a foglalkoztatás jellegére és helyére.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2012	12	18	30
2013	11	15	26
2014	12	15	27
2015	13	14	27
2016	9	14	23
2017	9	14	23
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A tartósan egészségkárosodottak, valamint a fogyatékkal élők elsődleges jövedelmi forrása a rokkantsági járadék vagy rokkantsági ellátás.

Rokkantsági járadékra az jogosult, akinek a 25. életéve betöltése előtt keletkezett egészségkárosodása legalább 70 %-os és nyugellátásban, baleseti nyugellátásban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásában nem részesül. A rokkantsági járadék megállapításának nem feltétele, hogy az igénylő szolgálati idő szerezzon. Ebben különbözik a rokkantsági ellátástól. A tartós egészségügyi problémákkal, illetve fogyatékkal élő emberek munkaerő-piaci lehetőségei erősen behatároltak.

Nappali ellátásban sem önkormányzati, sem egyházi, sem civil fenntartású intézményben nem részesül senki, vagyis nincs róla adatunk, így a Mellékletben található 7.1.2. számú táblázatban sem található adat.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 5001)	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élő személyeknek elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A munkahelyek jelentős része fizikai és problémaérzékenységi szempontból egyaránt alkalmatlan a fogyatékos munkavállalók fogadására. A fogyatékos munkavállalók foglalkoztatási esélyegyenlősége sérül.

Fenti indok miatt jelenleg e probléma településünkön nem jelentkezik.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Fogyatékos személyek ellátásához kapcsolódó nappali ellátás nincs.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Ellátási formák:

- Fogyatékosági támogatás: A Fot. 22. §-a alapján biztosított fogyatékosági támogatás a súlyosan fogyatékos személy részére az esélyegyenlőséget elősegítő, havi rendszerességgel járó pénzübeli juttatás. A támogatás célja, hogy - a súlyosan fogyatékos személy jövedelmétől függetlenül – anyagi segítséggel járuljon hozzá a súlyosan fogyatékos állapotból eredő társadalmi hátrányok mérsékléséhez.

- Rokkantsági járadék: A rokkantsági járadékról szóló 83/1987. (XII. 27.) MT rendelet értelmében, aki a 25. életéve betöltése előtt teljesen munkaképtelenné vált, illetve 80 %-os vagy azt meghaladó mértékű egészségkárosodást szenvedett es nyugellátást, baleseti nyugellátást részére nem állapítottak meg, rokkantsági járadékra jogosult.

- Közlekedési kedvezmény: A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI. 29.) Korm. rendelet 6. §-a értelmében szerzési és átalakítási támogatásra (közlekedési kedvezmény) a súlyos mozgáskorlátozott személy jogosult

- Parkolási igazolvány: Parkolási igazolványra az a személy jogosult,

1. aki közlekedőképeségében súlyosan akadályozott,
2. aki látási fogyatékosnak; értelmi fogyatékosnak; autistának; mozgásszervi fogyatékosnak minősül,

3. akit a vakok személyi járadékának bevezetéséről szóló rendelet alapján 2001. július 1-jét megelőzően vaknak minősítettek, vagy aki vaknak vagy gyengén látónak, mozgásszervi fogyatékosnak, értelmi fogyatékosnak vagy autistának minősül

- Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, támogató szolgáltatás.

Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele az állampolgárok – köztük fogyatékossgal élő emberek – az esélyegyenlőségének megteremtése a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használat, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg.

Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök, megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy-egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek. Ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az akadálymentesítés definíciói:

- Komplexen akadálymentes, azaz teljeskörűen, az egész épületre kiterjedően a fizikai és az infó-kommunikációs akadálymentesítés megoldott. A fogyatékossgal élők bármelyike egyenlő eséllyel fér hozzá minden olyan szolgáltatáshoz, amelyet az intézmény nyújt, és amelyet a többség használat.

- Részben akadálymentes megjelölést akkor alkalmazunk, ha az épület nem komplexen akadálymentes, azonban vannak akadálymentes részelemei.
- Egyáltalán nem akadálymentesített.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A fogyatékos emberek helyzetét különösen nehezíti, hogy az akadálymentes közlekedés, a hivatalok és szolgáltató szervezetek akadálymentes megközelítése, elérése, a szolgáltató infrastruktúra akadálymentessége az erőfeszítések ellenére sem megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Jogszabályban előírt kötelező feltétel az akadálymentesség biztosítása, amelynek betartása az építésügyi hatóság feladata. Alapelv, hogy a településfejlesztési tervekben és más településfejlesztési dokumentációkban általános elvárásként jelenjen meg az egyenlő esélyű hozzáférés szempontrendszere.

A nem önkormányzati foglalkoztatóknál, vállalkozóknál kialakított akadálymentesítésről adattal nem rendelkezünk.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az önkormányzat a tulajdonában lévő utcák, zöldterületek felújítása során gondot fordít a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Fogyatékosok nappali intézménye településünkön nem működik.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Pozitív diszkrimináció, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások a községben nincsenek

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
n.a.	n.a.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Az önkormányzat az alapfeladatai gazdaságosabb ellátása céljából több települési önkormányzattal társulási megállapodást köt (pl: szociális, óvodafenntartói stb).

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Sümeprágán nemzetiségi önkormányzat nem működik.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Egészségügyi és Kulturális Közalapítvány,

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A partnerek bevonása fórum megszervezésével, telefonon, e-mail-ben, személyes megkeresés útján történt. A csatolt táblázatokat a partnereknek megküldtük, kértük azok kitöltését, melyet a fórumon megvitattunk, ezek segítségével elkészítettük az intézkedési terveket, azt a résztvevőkkel egyeztettünk, elfogadtuk, vagy elvetettük.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása

Az elfogadott dokumentum Sümeprága község honlapján hozzáférhető lesz, amely alapján az állampolgárok megismerik az esélyegyenlőségi programot, intézkedéseket és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Hiányos ismeretek pénzkezelés tárgykörben	Életvezetési és pénzügyi tanácsadás
Gyermekek	A családok nehéz anyagi helyzete nem minden esetben tenné lehetővé támogatás nélkül gyermekeik továbbtanulását a felsőoktatási rendszerben, Határainkon túli magyar közösségekkel a hagyományörzés, kulturális, sport- és oktatási programok kiszélesítése, új kapcsolatok kiépítése, A településen a sportolási, hasznos szabadidő eltöltésének feltételei nem minden korosztálynak megfelelőek,	- Önkormányzati ösztöndíj, - Testvér-települési kapcsolatok kiszélesítése, tapasztalatcserék, - Kültéri sportpálya létesítése, sportfejlesztések
Nők	Gyermekvállalás vagy munka – GYES, GYED utáni munkába állás nehézsége	Nyári napközi megszervezése
Település szintű	A közszolgáltatásokhoz való hozzáférés, a szakorvosokhoz eljutás feltételei nem adottak,	Falugondnoki gépjármű cseréje,
	Önkormányzati tulajdonú épületek építése, felújítása, karbantartása	
	A temető biztonságos megközelítése nem megoldott a fogyatékkal élők részére, nincs kiépített parkoló	Akadálymentes temetői parkoló, bejárat kialakítása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Pénzügyi alapismeretek – pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése	önkormányzat, polgármester, pénzügyi szakember,
Gyermekek	Bursa Hungarica ösztöndíj, Testvér-települések kapcsolatainak kiépítése, ápolása, fejlesztése, Játsszótér kialakítása, létrehozása, Falugondnoki autó cseréje	önkormányzat, polgármester
Nők	Nyári napközi megszervezése	önkormányzat, polgármester
Település szintű	Önkormányzati tulajdonú épületek építése, felújítása, karbantartása Buszváró építése, felújítása, karbantartása Falugondnoki autó cseréje Út- és járda felújítása, karbantartás Önkormányzati szolgálati lakás felújítása, korszerűsítése Temetőnél parkoló kialakítása	önkormányzat, polgármester

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a hátrányos élethelyzetű lakosok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló javításának lehetősége javul.

Fontos számunkra a mélyszegénységben élők életminőségének folyamatos javítása.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek testi és lelki fejlődését, megfelelő és biztonságos környezetük kialakítását, megtartását és fejlesztését.

Folyamatosan odafigyelünk arra, hogy az idős személyek szociális, egészségügyi szolgáltatásait biztosítsuk, életminőségüket javítsuk, a tevékeny időskorra és a nemzedékek közötti szolidaritásra.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a szülő és a munkahelyi feladatok összeegyeztetését, az egyenlő esélyek érvényesülését.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a fogyatékos emberek másokkal egyenrangú állampolgárokként, a közösség elismert tagjaiként élhessenek. A fogyatékkal élők integrációjára, az egyenlő esélyű hozzáférésre, az akadálymentesítésre.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

1.

Intézkedés címe:	Pénzügyi alapismeretek – pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Hiányos ismeretek a pénzkezelés tárgykörben
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Életvezetési problémák beazonosítása. - gazdálkodás háztartáson belül - számlanyitási, hitelfelvételi ismeretek (hitelcsapdák elkerülése). R.: együttműködés kiépítése a célcsoporttal és partnerszervezettel K.: kapcsolat fenntartás, bevont személyek számának növelése H.: öngondoskodás megtanulása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása 2. problémák megtárgyalása 3. tanácsadás, információk átadása, útmutatás
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	érintett célcsoport, pénzügyi szakember, önkormányzat, családsegítő szolgálat munkatársai
Határidő(k) pontokba szedve	2020.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A célcsoport motiválása, mely az öngondoskodáshoz vezet.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	érdektelenség, motiváció hiánya
Szükséges erőforrások	pénzügyi szakember

2.

Intézkedés címe:	Bursa Hungarica ösztöndíj
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A családok nehéz anyagi helyzete nem minden esetben tenné lehetővé támogatás nélkül gyermekeik továbbtanulását a felsőoktatási rendszerben.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célul tűzte ki, hogy támogatja azokat a gyermekeket, akik tehetségük, tudásuk és szorgalmuk révén képesek a főiskolai végzettség megszerzésére, a családi háttér azonban nem/vagy csak részben tudja ezt anyagilag támogatni.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Pályázatfigyelés 2. Hirdetmény kifüggesztése 3. Pályázatok elbírálása 4. Pályázók támogatása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Polgármester
Partnerek	Képviselő-testület, tanuló
Határidő(k) pontokba szedve	évente pályázati ütemterv alapján, 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	képzettebb, több diplomás fiatal a településen, elvándorlás csökkenése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Határidők túllépése, figyelemfelhívással megakadályozható.
Szükséges erőforrások	önkormányzat költségvetése, állami támogatás

3.

Intézkedés címe:	Kültéri sportpálya létesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen a szabadidő hasznos eltöltésére nincs minden korosztály számára megfelelő lehetőség biztosítva. Nincs sportpálya, mely állandóan látogatható és minden korosztály számára kielégítő lenne.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően olyan kültéri sportpályát hoz létre, mely a gyermekek, a nők és az idősek számára is megfelelő szabadidő eltöltési lehetőséget nyújt. R.: pályázatfigyelés, pályázatírás K.: pályázati dokumentáció összeállítása, pályázat benyújtása H.: a mai kor igényeinek megfelelő sportlétesítmény kialakítása.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázat benyújtása Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése, önkéntesek bevonása.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, polgármester
Partnerek	Önkormányzat, pályázatíró, kivitelező, műszaki ellenőr
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 2021.12.31. K.: 2022.06.30. H.: 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, szabadidő hasznos eltöltése.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, Megfelelő pályázat igénybevétele.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás.

Intézkedés címe:	Testvér-települések kapcsolatainak kiépítése, ápolása, fejlesztése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Határainkon túli magyar közösségekkel a hagyományőrzés, kulturális, sport és oktatási programok kiszélesítése, új kapcsolatok kiépítése
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Meglévő együttműködések kölcsönös fejlesztése, tapasztalatcsere, történelemhez és a nemzeti ünnepekhez kapcsolódó közös programok támogatása, hagyományőrző tevékenységek megvalósítása R.: Pályázati lehetőségek feltárása K.: Pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció beszerzése H.: rendezvények lebonyolítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Rendezvények megszervezése, lebonyolítása Tapasztalatcsere
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, polgármester
Partnerek	Önkormányzat, pályázatíró, testvértelepülések
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos, 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Határon túli magyarsággal szorosabb együttműködés, baráti kapcsolatok kiépítése, hagyományaink megismertetése, megőrzése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, korlátozott lehetőségek
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

4.

5.

Intézkedés címe:	Nyári napközi megszervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A nyári szünetben az általános iskolások napközbeni felügyelete – ahol mindkét szülő dolgozik – gondot okoz.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	- napközi megszervezése, - folyamatos biztosítása a nyári szünet idején.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- épület, felügyeletet biztosító személyek, étkeztetés biztosítása, - napi programok megszervezése.
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, polgármester
Partnerek	önkormányzat, családsegítő szolgálat, pedagógusok, közfoglalkoztatottak, civil szervezetek,
Határidő(k) pontokba szedve	Nyári szünidő időtartama évente, 2023.08.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A gyermekek biztonságos felügyelete, szabadidő hasznos eltöltése, baráti kapcsolatok, közösségek kialakulása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	korlátozott anyagi lehetőségek, felügyeletet végző személyek hiánya.
Szükséges erőforrások	Humán- és anyagi erőforrás.

Intézkedés címe:	Önkormányzati tulajdonú épületek építése, felújítása, korszerűsítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az önkormányzati tulajdonú épületek rossz minősége, elavult állapotának felújítása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szolgálati lakás korszerűsítése, felújítása, R.: Pályázati lehetőségek feltárása, igények felmérése K.: Pályázat benyújtásához szükséges tervek, dokumentációk előkészítése H.: A pályázat megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, polgármester
Partnerek	Önkormányzat, pályázatíró, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 2019.12.31. K.: 2020.12.31. H.: 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése a környezettel, biztonságos, korszerűbb épületek
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Elhúzódo tervezés, engedélyezési eljárások. Pénzügyi forrás hiánya, nem lesz nyertes a pályázat. Megfelelő pályázat igénybevétele.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

7.

Intézkedés címe:	Buszváró építése, felújítása, karbantartása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Autóbusz megálló felújítása, illetve a meglévő rossz állapota
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az időskorúak tömegközlekedéssel történő közlekedésének megkönnyítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, tervezés, engedélyeztetés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, polgármester
Partnerek	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	2021.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A tömegközlekedéssel történő közlekedés elősegítése hosszú távon.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya, elhúzódó engedélyeztetési eljárás, Megfelelő pályázat kiválasztása.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

8.

Intézkedés címe:	Falugondnoki autó cseréje
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A település hátrányos helyzetű, az infrastruktúra, a közszolgáltatások nem megfelelőek. Főleg az idősek számára a kórházi, szakorvosi rendelésre a falugondnoki autó segítségével nélkül nehéz eljutni.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen élők esélyegyenlőségének növelése, életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Márkakereskedés kiválasztása Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Polgármester
Partnerek	Önkormányzat, pályázatíró, márkakereskedés
Határidő(k) pontokba szedve	2022. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Településen élők életkörülményeinek javítása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázat sikertelensége.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Út- és járdafelújítás, karbantartás
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Járda és a mellékútburkolatok hiánya, rossz minősége.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közlekedésre alkalmas úthálózat, járda kiépítése R.: pályázati lehetőségek feltárása K.: pályázat benyújtásához szükséges dokumentáció összeállítása, Árajánlat gépekről, berendezésekről H.: utak, járdák állapotának javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Gépek, eszközök beszerzése, kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Önkormányzat, pályázatkészítő, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	2021.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, biztonságosabb közlekedés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forrás hiánya. Megfelelő pályázatok igénybevétele.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

10.

Intézkedés címe:	Önkormányzati tulajdonú szolgálati lakás építése, felújítása, korszerűsítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen lévő szolgálati lakás állapota nem megfelelő
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szolgálati lakás korszerűsítése, felújítása, R.: Pályázati lehetőségek feltárása, igények felmérése K.: Pályázat benyújtásához szükséges tervek, dokumentációk előkészítése H.: A pályázat megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, polgármester
Partnerek	Önkormányzat, pályázatíró, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	R.: 2019.12.31. K.: 2020.12.31. H.: 2023.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, korszerű szolgálati lakások létrejötte, a település népességmegtartó ereje nő.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Elhúzódnó tervezés, engedélyezési eljárások. Pénzügyi forrás hiánya, nem lesz nyertes a pályázat. Megfelelő pályázat igénybevétele.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás

11.

Intézkedés címe:	Temetőnél parkoló kialakítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Önkormányzati fenntartásában lévő temetőnél parkoló hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Biztonságos megközelítés kialakítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Tervezés, Pályázatfigyelés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése, folyamatos ellenőrzés
Résztvevők és felelős	Polgármester
Partnerek	Önkormányzat, tervező, pályázatíró, kivitelező cég
Határidő(k) pontokba szedve	2022.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése a környezettel, biztonságos közlekedés, parkolás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Tervezés, engedélyezési eljárás elhúzódása, anyagi erőforrás hiánya. Megfelelő pályázat igénybevétele.
Szükséges erőforrások	Önerő, pályázati forrás.

Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

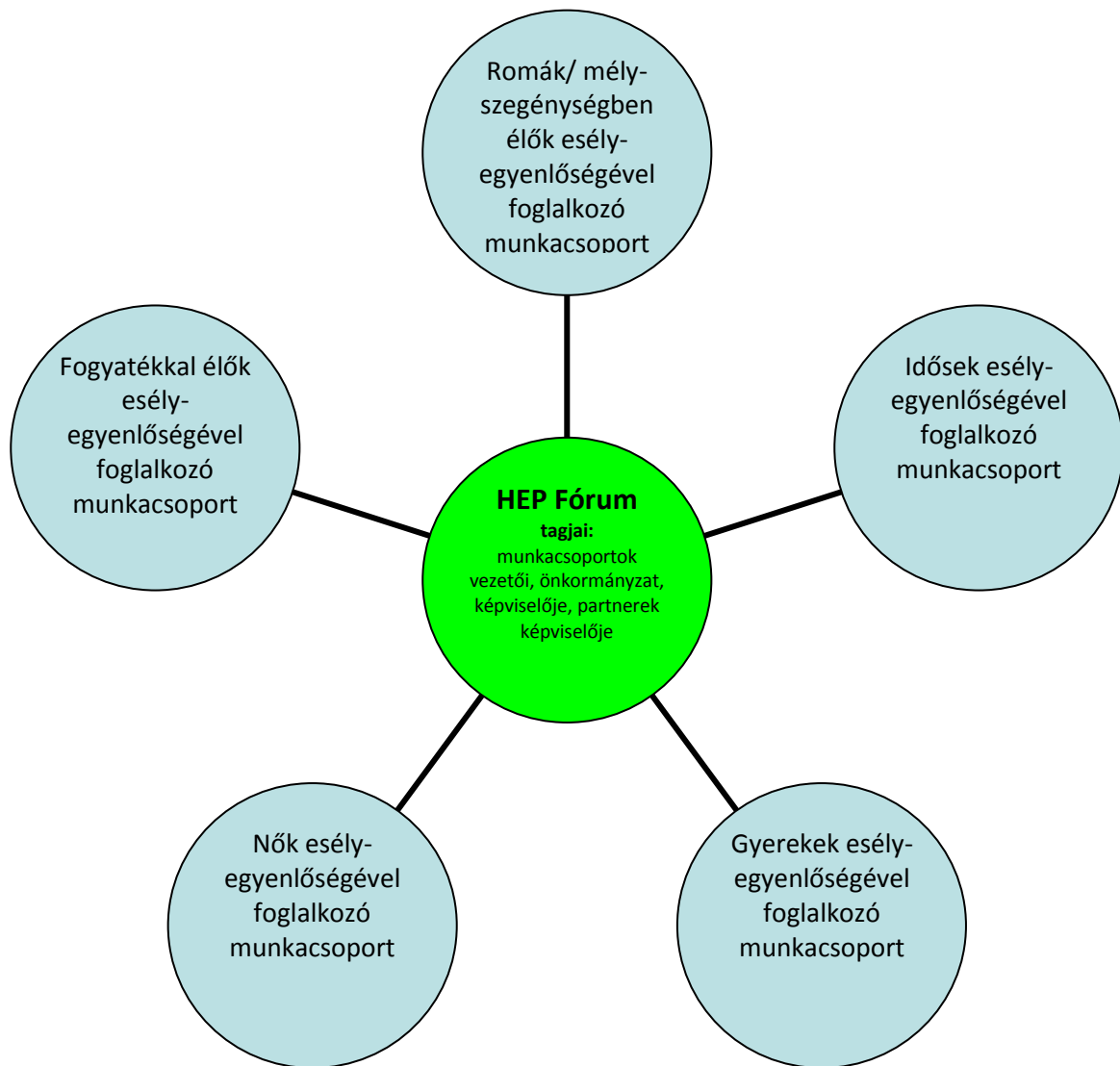
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.

- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyekre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

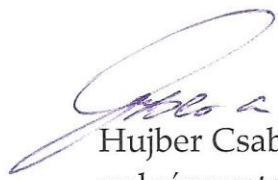
I. A Sümegprága/község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Sümegprága község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 27/2019. (03.06.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Sümegprága, 2019. március 06.

Hujber Csaba
polgármester

A Sümegprága Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

HEP elkészítési jegyzék²
(kitöltése opcionális – amennyiben nem kerül kitöltésre, az oldal törölhető)

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	
	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	R É T E	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
0. Település szintű probléma										
1	Önkormányzati tulajdonú épületek építése, felújítása, karbantartása	Az önkormányzati tulajdonú épületek rossz minősége, elavult állapotának felújítása	Az önkormányzat tulajdonában lévő épületek állagmegóvása érdekében szükséges a korszerűsítések, felújítások elvégzése.		Pályázatfigyelés, pályázatkészítés, kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése, folyamatos ellenőrzése, karbantartás	Sümeprága Települési Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) részben megvalósult, önerőből és pályázati forrásból	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése a környezettel, biztonságos, korszerű épületek	Önerő, pályázati forrás	
2	Buszváró építése, felújítása, karbantartása	Nem mindenhol rendelkezik a település fedett buszváróval	Buszváró korszerűsítése, felújítása (új buszváró építése)		Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése, folyamatos ellenőrzése, karbantartás.	Sümeprága Települési Önkormányzat	2022. 01. 01. (szombat) Elvégezve megvalósult	Élhetőbb környezet. Település életeinek összhangba rendezése a környezettel. Biztonságos, korszerű épületek.	Élhetőbb környezet. Település életeinek összhangba rendezése a környezettel. Biztonságos, korszerű épületek.	
3	Falugondnoki autó cseréje	Mivel hátrányos helyzetű kistelepülés vagyunk, az infrastruktúra nem megfelelő. Kórházi, szakorvosi rendelésekre a falugondnoki autó segítségével nélkül nehéz eljutni.	Az idősök, az egyedül élők, a mozgásukban korlátozott személyek segítése a szakorvosokhoz való eljutásban.		Pályázatfigyelés, pályázatkészítés. Értékesítő kiválasztása. Gépkocsibeszerzés.	Sümeprága Települési Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap)	Az idősök, az egyedül élők, a fogyatékkal élő személyek segítése a szakorvosokhoz való eljutásban.	Önerő, pályázati forrás.	
4	Út- és járda felújítás, karbantartás	Járda- és a mellék útburkolatok hiánya, rossz minősége	Közlekedésre alkalmas úthálózat, járda kiépítése		Pályázat figyelés, pályázat készítés, gépek eszközök beszerzése, kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése. Folyamatos ellenőrzés, karbantartás.	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap) részben megvalósult pályázati forrásból	Élhetőbb környezet, biztonságosabb közlekedés	Önerő, pályázati forrás	
5	Szolgálati lakás felújítása, korszerűsítése	Önkormányzati tulajdonban lévő épület rossz minősége, elavult állapotának felújítása	Szolgálati lakás korszerűsítése, felújítása, lakhatóvá tétele		Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése Folyamatos ellenőrzés, karbantartás	Önkormányzat, Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)	Élhetőbb környezet, korszerű szolgálati lakás létrejötté, a település népességmegtartó ereje nő.	Önerő, pályázati forrás	
6	Temetőnél parkoló kialakítása	Önkormányzat fenntartásában lévő	Biztonságos megközelítés kialakítása		Tervezés, Pályázatfigyelés. Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése,	Önkormányzat, Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap) határidő hosszabbítás	Élhetőbb környezet, település épületeinek összhangba rendezése	Önerő, pályázati forrás	

		temetőnél parkoló hiánya			folyamatos ellenőrzés			a környezettel, biztonságos közlekedés, parkolás		
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Pénzügyi alapismeretek – pénzgazdálkodási hiányosságok kezelése	Hiányos ismeretek a pénzkezelés tárgykörben	Életvezetési problémák beazonosítása. - gazdálkodás háztartáson belül - számlanyitási, hitelfelvételi ismeretek (hitelcsapdák elkerülése).		1. intézkedésbe bevonni kívánt személyek felkutatása 2. problémák megtárgyalása 3. tanácsadás, információk átadása, útmutatás	Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap) határidő módosítás (folyamatos+pandémia)	A célcsoport motiválása, mely az öngondoskodáshoz vezet.	pénzügyi szakember	
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	"Bursa Hungarica" ösztöndíj	Rossza anyagi háttérrel rendelkező fiataloknak nehéz a továbbtanulás.	Minél több gyermek részesülhessen felsőfokú képzésben. Figyelemmel kel kísérni az állam által kiírt pályázatot, népszerűsíteni és kihirdetni a településen.		1. Pályázat figyelés 2. Hirdetmény kifüggesztése,pályázat kiírás. 3. Pályázatok elbírálása. 4. Pályázók támogatása.	Sümeprága Települési Önkormányzat	2023. 12. 31. (vasárnap) megvalósult, de folyamatos önerőből és állami támogatásból	Minél több felsőfokú tanulmányokat folytató diák a településen.	Önerő, állami támogatás.	
2	Kültéri sportpályák létesítése	A településen a szabadidő hasznos eltöltésére nincs minden korosztály számára megfelelő lehetőség biztosítva. Nincs kiépített sportpálya, mely állandóan látogatható és minden korosztály számára kielégítő lenne.	Az önkormányzat célul tűzi ki, hogy megfelelő pályázati források elnyerését követően olyan kültéri sportpályát hoz létre, mely főleg a gyermekek, de a nők és az idősek számára is megfelelő szabadidő eltöltési lehetőséget nyújt.		Pályázatfigyelés, pályázat benyújtása Kivitelező kiválasztása, munkák megkezdése, önkéntesek bevonása.	Önkormányzat, Polgármester	2022. 01. 01. (szombat) Elvégezve megvalósult önerőből pályázati forrásból	Élhetőbb környezet, szabadidő hasznos eltöltése.	Pályázati forrás.	
3	Testvér-települések kapcsolatainak kiépítése, ápolása, fejlesztése	Határainkon túli magyar közösségekkel a hagyományörzés, kulturális, sport és oktatási programok kiszélesítése, új kapcsolatok kiépítése	Meglévő együttműködések kölcsönös fejlesztése, tapasztalatcsere, történelemhez és a nemzeti ünnepekhez kapcsolódó közös programok támogatása, hagyományörző tevékenységek megvalósítása	Határon túli magyarsággal szorosabb együttműködés, baráti kapcsolatok kiépítése, hagyományaink megismertetése, megőrzése	Pályázatfigyelés, pályázatkészítés Rendezvények megszervezése, lebonyolítása Tapasztalatcsere	Önkormányzat, Polgármester	2023. 12. 31. (vasárnap)		Önerő, pályázati forrás	
III. A nők esélyegyenlősége										

1	Nyári napközi megszervezése	A nyári szünetben az általános iskolások napközbeni felügyelete – ahol mindkét szülő dolgozik – gondot okoz.	Napközi megszervezése, folyamatos biztosítása a nyári szünet idején.		Épület, felügyeletet biztosító személyek, étkeztetés biztosítása, napi programok megszervezése.	Polgármester	2023. 08. 31. (csütörtök)	A gyermekek biztonságos felügyelete, szabadidő hasznos eltöltése, baráti kapcsolatok, közösségek kialakulása.	Humán- és anyagi erőforrás.	
---	-----------------------------	--	--	--	---	--------------	---------------------------	---	-----------------------------	--

HATÁROZAT - KIVONAT

Sümeprága Települési Önkormányzat Polgármesterének 2021. február 24-i döntése

14/2021. (02.24.) önkormányzati határozat:

Sümeprága Települési Önkormányzat Képviselő-testületének - a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. tv. 46. § (4) bekezdése szerinti – hatáskörében eljáró Sümeprága Települési Önkormányzat Polgármestere – a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Kormány rendelettel kihirdetett veszélyhelyzetben a következő döntést hozom:

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése alapján, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdése szerint a 2019-2024. időszakra vonatkozó Sümeprága Település Helyi Esélyegyenlőségi Programját – a HEP Fórumban érintettekkel elektronikus úton történő közléssel, személyes, telefonos, elektronikus egyeztetés eredményeként figyelembe vett véleménynyilvánításait - áttekintettem és a felülvizsgálat eredményeként a HEP részét képező intézkedési tervet a határozat melléklete szerinti tartalommal módosítom. A felülvizsgált 2019-2024. időszakra vonatkozó Sümeprága Település Helyi Esélyegyenlőségi Programját a módosítással együtt elfogadom.

Sümeprága Települési Önkormányzat Polgármestere gondoskodik az esélyegyenlőségi program helyben szokásos módon történő közzétételéről, valamint a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság részére történő megküldésről.

Határidő: Azonnal

Felelős: Hujber Csaba polgármester
Bencze Gyöngyi jegyző

kmf.

Hujber Csaba sk.
polgármester

Bencze Gyöngyi sk.
jegyző

A kiadmány hitelül:

Gógánfa, 2021. február 24.

Bencze Gyöngyi
jegyző

